



**ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ**

**LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

**BİYOLOJİ ANABİLİM DALI**

**DOKTORA PROGRAMI**

**2024 YILI ÖZ DEĞERLENDİRME RAPORU**

**Prof. Dr. C. Varol TOK (Başkan)**

**Dr. Öğr. Üyesi Neslihan DEMİR (Üye)**

**Dr. Öğr. Üyesi Tülay BİCAN SÜERDEM (Üye)**

**Arş. Gör. Dr. Berrak Damla YAĞAN(Üye)**

**01/01/2024-24/01/2025**

## İÇİNDEKİLER

PROGRAMA AİT BİLGİLER .....	2
1.ÖĞRENCİLER.....	7
2-PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI.....	17
3-PROGRAM ÇIKTILARI .....	20
4-SÜREKLİ İYİLEŞTİRME .....	22
5-EĞİTİM PLANI .....	25
6-ÖĞRETİM KADROSU.....	28
7-ALTYAPI .....	32
8-KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR .....	34
9-ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ .....	35
SONUÇ.....	36

## PROGRAMA AİT BİLGİLER

### 01.1. Programın Kısa Tarihçesi ve Sahip Olduğu İmkanlar

Doktora Programımız 2002 yılında eğitime başlamıştır. Anabilim Dalımız doktora ders programına yer alan zorunlu, seçmeli dersler ile seminer ve tez çalışmalarını başarıyla tamamlayarak gerekli kredi koşulunu sağlayan öğrencilerimiz, Biyoloji alanında Doktora derecesi almaya hak kazanmaktadırlar.

### 01.2. Programın Öğretim Yöntemi, Eğitim Dili ve Öğrenci Kabulü

Yükseköğretim Kurumu (YÖK) Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği ile Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin ilgili yönetmelik ve yönergesinde yer alan koşulları sağlamış olmak, Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı (ALES)'nden gerekli puanı almak koşulu ile anabilim dalımız tarafından yapılan yazılı ve sözlü mülakat sınavlarından başarılı olan yüksek lisans mezunu adaylar, yönetmelik - yönergede belirtilen puan hesaplamaları ile yapılan puan sıralaması sonucunda kontenjan dahilinde doktora programına kayıt yaptırmaya hakkına sahip olurlar. Yukarıdaki temel gerekleri sağlayan fakat farklı programlardan mezun olan adaylar için bilimsel hazırlık programı uygulanır. Bu programda başarılı olan adaylar lisansüstü programa kabul edilirler. Ayrıca; ilgili yönetmelik - yönerge çerçevesinde ve kontenjan dahilinde özel öğrenci statüsünde yüksek lisans programına özel öğrenci kabul edilmektedir. Doktora programında öğrenim gören öğrenciler, 21 yerel kredilik en az 7 ders almakla, 180 AKTS alarak 4.00 üzerinden en az 2.50 Genel Not Ortalamasına sahip olmakla Yeterlilik sınavını geçmekle, Bir doktora tezi hazırlamak ve savunmakla, Programlarında öngörülen tüm derslerden en az CB/S notu ile başarılı olmakla yükümlüdürler.

### Doktora ve sanatta yeterlik programlarına başvuru ve kabul

MADDE 12 – (1) Lisansa dayalı doktora veya sanatta yeterlik programlarına başvuracak adayların lisans öğrenimini, yüksek lisansa dayalı doktora/sanatta yeterlik programlarına başvuracak adayların tezli yüksek lisans öğrenimini, yüksek lisansa dayalı sanatta yeterlik programlarına başvuracak adayların yüksek lisans öğrenimini tamamlamış olması gerekir. Ancak, 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıt yaptırmış olanlar, söz konusu tezsiz yüksek lisans programı diploması ile doktora/sanatta yeterlik programlarına başvurabilirler. Hazırlık sınıfları hariç en az 10 yarıyıl süreli tıp, diş hekimliği ve veteriner fakülteleri diplomasına, eczacılık ve fen fakültesi lisans veya yüksek lisans derecesine veya Sağlık Bakanlığı tarafından düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olanlar ilgili alanlardaki doktora/sanatta yeterlik programlarına müracaat edebilirler. (2) Lisans ve/veya yüksek lisans öğrenimini yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların Yükseköğretim Kurulundan denklik/tanınma belgesi almış olmaları gerekir. (3) Doktora/sanatta yeterlik programlarına başvurabilmek için adayların, yüksek lisans diplomasına veya Yükseköğretim Kurulu tarafından denkliği kabul edilen ya da tanınan yüksek lisans derecesine; 4,00 üzerinden en az 3,00 (80/100) yüksek lisans mezuniyet not ortalamasına, Yükseköğretim Kurulunun belirlediği standart puandan (en az 55 ALES veya en az 50 Temel Tıp Puanı) az olmamak koşuluyla başvurduğu programın puan türünden Senato tarafından belirlenecek standart puana sahip olmaları gerekir. Mezuniyet ortalamaları 100'lük sisteme göre hesaplanır. Öğrencinin transkriptinde yüzlük not ortalaması olmaması halinde ortalamaların 100'lük sisteme dönüştürülmesinde Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen not dönüşüm cetveli esas alınır. (4) Özel yetenek sınavıyla öğrenci kabul eden sanatta yeterlik programlarına ve doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diş hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının doktora/sanatta yeterlik programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz. (5) Sanatta yeterlik programına başvuran güzel sanatlar fakültesi ile konservatuvar haricindeki diğer sanatta yeterlik programlarında yüksek lisans

derecesi ile başvuran adayların en az 55 ALES puanı veya lisans derecesi ile başvuran adayların ise en az 80 ALES puanından az olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir. (6) ALES puanı istenen sanatta yeterlik programlarında ALES puanının %50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı EK'nin önerisi ile Senato tarafından belirlenir. ALES'e eş değer kabul edilen ve Yükseköğretim Kurulu tarafından ilan edilen eş değer puanlar Senato tarafından yükseltilebilir. (7) Temel Tıp Bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmek için tıp fakültesi mezunlarının lisans diplomasına ve en az 50 Temel Tıp Puanına veya ALES'in sayısal kısmından en az 55 standart puana sahip olmaları; Tıp fakültesi mezunu olmayanların ise yüksek lisans diplomasına (diş hekimliği ve veteriner fakülteleri mezunlarının lisans derecesine) ve ALES'in sayısal kısmından en az 55 standart puanına sahip olmaları gerekir. Temel Tıp Puanı, Tıpta Uzmanlık Sınavında Temel Tıp Bilimleri Testi-1 bölümünden elde edilen standart puanın 0,7; Klinik Tıp Bilimleri Testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanması ile elde edilir. (8) Doktora ve sanatta yeterlik programlarına başvuranların, merkezi yabancı dil sınavından Yükseköğretim Kurulunun belirlediği standart puanı veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen yabancı dil sınavlarından bu puanın eşdeğerini almış olmaları gerekir. Bu asgari puan, başvuru programlarının özelliklerine göre Senato kararı ile yükseltilebilir. (9) Doktora ve sanatta yeterlik programlarına başvuran yabancı uyruklu öğrencilerin, ana dilleri dışında Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenen dillerin birinden merkezi yabancı dil sınavından Yükseköğretim Kurulunun belirlediği standart puanı veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen yabancı dil sınavlarından bu puanın eşdeğerini almış olmaları gerekir. Bu asgari puan, başvuru programlarının özelliklerine göre Senato kararı ile yükseltilebilir. (10) Doktora programları için giriş puanının belirlenmesinde ALES veya Temel Tıp Puanının %50'sinin alınması koşuluyla diğer değerlendirme ölçütleri EK'nin önerisiyle Senato tarafından belirlenir. (11) Güzel sanatlar fakültesi ile konservatuar bünyesinde bulunan ana sanat dallarında açılan sanatta yeterlik programları için ise giriş puanı sanatta yetenek değerlendirmesi/sınavı puanının %50'si olmak koşuluyla diğer değerlendirme ölçütleri EK'nin önerisiyle Senato tarafından belirlenir. (12) Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde ALES puanı, lisans/yüksek lisans not ortalaması, yabancı dil puanı ile mülakat/yetenek sınavı/portfolyo sonucu da değerlendirilebilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuran adayların sağlaması gereken referans mektubu, neden sanatta yeterlik yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar ve benzeri diğer belgeler EK'nin önerisi ile Senato tarafından belirlenir. (13) Sanatta yeterlik için yapılan uygulama sınavı, adayların çalışma alanlarındaki bilgi ve becerilerini uygulamalı olarak ölçmeyi amaçlar. Sonuçlar 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. (14) Doktora ve sanatta yeterlik programlarına kabul edilebilmek için giriş puanının en az 70 olması gerekir. Adaylardan giriş puanı 70 veya daha fazla olanlar, giriş puanına göre sıralanarak kontenjan dâhilinde doktora ve sanatta yeterlik programlarına kabul edilir. Giriş puanı 70 puanın altında olan adaylar başarısız sayılır. Adayların başarılı sayılmaları için gerekli olan asgari giriş puanı olan 70, EK'nin önerisi ve Senatonun kararı ile yükseltilebilir. (15) Doktora programları için, giriş puanları eşit olan adaylardan, ALES puanı yüksek olan, ALES puanları eşit ise yüksek lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan, yüksek lisans mezuniyet not ortalamaları eşit ise lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan öğrenciye öncelik verilir. Sanatta yeterlik programları için, giriş puanları eşit olan adaylardan, yüksek lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan, yüksek lisans mezuniyet not ortalamaları eşit ise lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan öğrenciye öncelik verilir. (16) EK'nin önerisi ve Senatonun kararı ile başvuru esaslarıyla ilgili düzenlemeler yapılabilir. (17) Adaylar, Enstitüye kesin kayıt yaptırmaya kadar öğrencilik haklarından yararlanamaz.

### **Özel öğrenci kabulü**

MADDE 16 – (1) Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere kayıtlı olduğu Enstitü EABDB/EASDB'nin onayı ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Başvuru sahipleri, dersi verecek öğretim üyesinin kabulü, EABDB/EASDB'nin onayı ve EYK kararı ile lisansüstü programlara özel öğrenci olarak kabul edilebilir. (2) Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı olduğu EABDK/EASDK'nin uygun görüşü ve EYK kararı ile yürütülür. (3) Özel öğrenci başvuru tarihleri akademik takvimde belirtilerek, Enstitünün internet sayfasında ilan edilir. Başvurular EABDB/EASDB'nin görüşü doğrultusunda, EYK tarafından karara bağlanır. (4) Özel öğrenciler başvurdukları programda ilgili dönemde açık olan derslere kayıt olabilir. Özel öğrenciler için ayrıca ders açılmaz. (5) Özel öğrenciler ders ve sınavlarla ilgili olarak, diğer lisansüstü öğrenciler için geçerli olan yükümlülükleri yerine getirmek zorundadırlar. (6) Bu öğrencilere diploma veya sertifika verilmez; ancak talepleri halinde kayıtlı oldukları dersleri ve aldıkları notları gösteren bir belge verilir. (7) Dersleri almaları uygun bulunan adaylardan ücret yatırması gerekenler, ilgili derse/derslere kayıt olabilmeleri için Üniversite Yönetim Kurulu tarafından tespit edilen ders saat ücretini ödemeleri ve bütün adayların istenen belgeleri teslim etmeleri gerekir. Kayıt oldukları dersleri bırakmak istemeleri halinde o ders için ödedikleri ücret iade edilmez. (8) Özel öğrenciler, 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğine tabidir.

### **Yabancı uyruklu öğrenci kabulü**

MADDE 18 – (1) Yabancı uyruklu adaylar ile lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların lisansüstü programlara kabulüne ilişkin usul ve esaslar, bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, EABDK/EASDK'nin önerisi, EK'nin kararı ve Senatonun kabulü ile belirlenir. İlgili mevzuata aykırı olmamak kaydıyla, yabancı uyruklu adaylar için, farklı bir başvuru takvimi ve farklı başvuru, değerlendirme ve kabul esasları belirlenebilir. (2) Yabancı uyruklu adayların başvurularında, lisans derecesi ile kabul edilen doktora/sanatta yeterlik veya yüksek lisans programlarına kabul edilecekler için lisans, diğer adaylar için tezli yüksek lisans mezuniyet belgeleri ile not dökümlerinin aslı ve onaylı Türkçe tercümelerini, ayrıca lisansüstü programları izleyebilecek Türkçe bilgisinin olduğunu gösteren, üniversitelerin Türkçe öğrenim, uygulama ve araştırma merkezlerinden asgari C1 düzeyinde alınan bir belgeyi Enstitüye sunmaları zorunludur. Lisans/tezli yüksek lisans öğrenimini Türkiye'de tamamlamış olan yabancı uyruklu öğrencilerden ve yabancı dilde yürütülen programlara başvuracak adaylardan Türkçe yeterlilik belgesi istenmez. Yabancı dilde verilen lisansüstü eğitim programlarına başvuracak yabancı uyruklu öğrencilerin, başvurdukları programın dil yeterliliğini sağlamış olmaları gerekir. (3) Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile imzalanmış protokol, ikili anlaşma, Avrupa Birliği Uyum Programı, öğrenci değişim programları ve benzeri anlaşmalara istinaden gelen yabancı uyruklu hükümet burslusu öğrenciler, lisansüstü programlara öğrenci kabulüne ilişkin hükümlere bakılmaksızın programa kabul edilirler. Diğer yabancı uyruklu öğrenciler için birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

### **01.3. Programın İdari Yapısı Öğretim Kadrosu**

Biyoloji programında 14 Profesör, 5 Doçent ve 4 Dr. Öğr. Üyesi, 4 Araştırma Görevlisi Dr. olmak üzere toplam 27 akademik personel bulunmaktadır.

#### **01.4. Programın Vizyon ve Misyonu**

Programımızın vizyonu; Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Biyoloji Bölümü kendisini, uluslararası bilimsel çalışma ve projeleri takip ederek eğitim programının sürekli güncellenmesini sağlamak, bu doğrultuda bilimsel araştırma kalitesini artırıp dünya standartlarını yakalamak ve alanında önde gelen bölümlerden olup ulusal ve uluslararası akreditasyon kurumları tarafından akredite edilen bir bölüm olmaktır.

Biyoloji Doktora Programı, ilgili meslek grupları için yeniliklere açık, doğa korumacı ve etik değerlere uygun nitelikte alanında uzman öğrenciler yetiştirmektedir. Değerlerimiz; yenilikçilik, etik anlayış içerisinde kaliteli eğitim, bilimsellik, tanınırlık, işbirliği ve paylaşımcılıktır.

Programımızın misyonu; Biyoloji Bölümü misyonu, bilimsel araştırmalar yapabilecek kabiliyette ve Biyoloji ile ilgili alanlarda istihdam ihtiyacını karşılayacak, alanında bilgili ve girişimci mezunlar yetiştirmek, biyoloji alanından günümüz gelişmelerini dikkate alarak öğrencilerin ilgisini çekecek bir düzeyde müfredat sunmak, yüksek kalitede laboratuvar ve eğitim imkânları ile günümüz biyoloji konularını kapsayan yüksek lisans ve doktora programları sunmaktır.

Programımızın vizyon ve misyonunu oluşturan temel amaçlar;

-Yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde paydaşlarla bilimsel, sosyal ve ekonomik projeler gerçekleştirmek; bölgesel kalkınma projelerine önderlik etmek.

-Bilim ve teknoloji alanında ulusal ve uluslararası kurumlarla işbirliği geliştiren kurumsal kültüre sahip olmak

-Üretilen bilimsel bilgiyi toplumun yararına sunmak

-Ulusal ve uluslararası düzeyde yarışan, ulusal kimliğini küresel değerlerle bağdaştırabilen, kendisini sürekli geliştirebilen, çevreye, topluma ve etik değerlere saygılı, yaratıcı bireyler yetiştirmek

-Tüm öğrencilerin uluslararası düzeyde kabulünü sağlayacak eğitim-öğretim hizmeti sunmak

Programımızın vizyon ve misyonunu oluşturan temel değerler;

-Atatürk İlke ve İnkılaplarına bağlı olmak,

-Vatan sevgisiyle görevini anayasa, uluslararası hukuk ilkeleri, insan hakları ve yüksek öğretim Mevzuatıyla ilgili tüm yasal düzenlemelere uyarak yerine getirmek,

-Din, dil, ırk, milliyet, renk, düşünce farklılığı gözetmeksizin insanları sevmek ve saymak, -

-Çalışmaktan, doğruluktan ve dürüstlükten taviz vermemek,

-Üniversitenin misyon ve vizyonuna bağlı olmak, Bilimin uluslararası kabul görmesine inanmak, Yenilikçi olmak, değişimi yönetmek ve gerçekleştirmek,

-Kurumsal bağlılığa, kurum içinde uyum ve dayanışmaya önem vermek,

-Zaman yönetimine özen göstererek sürekli mükemmelliği yakalamaya çalışmak, İşimizi sevmek ve özgün araştırmalar yapmak,

-Sürdürülebilir rekabet avantajı sağlamak.

#### **01.5. Programın Amacı**

Programımız eğitim programlarında üniversitemizin ve Lisansüstü Eğitim Enstitümüzün kurumsal hedefleri ve önceliklerinin yanı sıra güncel yerel, bölgesel, ulusal ihtiyaçları ve hedefleri dikkate almaktadır. Bu kapsamda Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi lisansüstü eğitimi için gerekli yeterlilikleri tanımlamıştır. Bu yeterlilik çerçevesi şu şekildedir:

Biyoloji, Doktora programı (Bologna Süreci Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi'nde Üçüncü Düzey, TYYÇ'de 8. Düzey), mezunlarına orijinal araştırmaya dayalı ileri düzeyde bilgi, beceri ve yetkinlik kazandıran akademik ağırlıklı bir programdır. Programın, "Eğitimde Uluslararası Standart Sınıflandırması (ISCED) 2011" ve "Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ)"ne göre sınıflandırması ve eğitim alanı kodları aşağıda verilmiştir: •ISCED Eğitim Alan Kodu: 42 – Yaşam Bilimleri, Alt kategorisi: 421 (Biyoloji)

•ISCED Program Yeterlilik Düzeyi: 8, Akademik ağırlıklı doktora derecesi. •Türkiye

Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) Temel Alan Kodu: 42 – Yaşam Bilimleri, Alt kategorisi: 421(Biyoloji) •Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) Yeterlilik Türü (profil): Akademik ağırlıklı "8. Düzey" Doktora derecesi

#### **01.6. Programın Hedefi**

Biyoloji Anabilim Dalı Doktora programının hedefleri; eğitim, öğretim ve araştırma faaliyetlerinde, hayat olaylarını moleküler ve hücresel bazda incelemeyi, kalıtım bilgisinin iletişimine dayanan genetik çalışmalar yapmayı, organizmaların embriyodan itibaren gelişimlerini incelemeyi, canlıları çevreleriyle birlikte tanımlamayı, çevre ile ve birbirleriyle olan etkileşimlerini değerlendirmeyi, ülkenin biyolojik zenginliklerinin tanımlanmasına ve biyolojik çeşitliliğin belirlenmesine katkıda bulunmayı, sağlıklı ve dengeli bir çevrenin ön koşulları konusunda çevre bilincini aşlamayı, canlılar ile çevreleri arasında kurulan dengeli bir yaşamın gerekliliği konusundaki prensipleri ve mekanizmaları ortaya çıkarmayı ilke edinmiştir. Bu ilkeler doğrultusunda bilimsel, girişimci ve yenilikçi bir program olmak, kaliteli eğitim ve öğretim faaliyetleri sunmak ve paydaşlarla olan ilişkilerin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

#### **01.7. Kazanılan Derece**

Bu programı başarıyla tamamlayan öğrenciler, Biyoloji alanında Doktora derecesi almaya hak kazanmaktadırlar.

#### **01.8. Öğrencilerin Programı Seçerken Sahip Olması Gereken Yetkinlikler**

Öğrencilerin bir lisans programı mezunu olması gerekliliklerin yanı sıra bölüm 01.2.de belirtilen öğrenci kabulü şartlarına uymaları gerekmektedir.

#### **01.9. Öğrencilerin Öğrenimleri Sonunda Sahip Olacağı Yetkinlikler**

Öğrendiği temel bilgileri ve yöntemleri kullanarak temel bilimler ve özellikle biyoloji alanında tanımlamalar yapabilecek kuramsal ve deneysel bilgi birikimine sahip olur. Edindiği bilgi ve becerileri; biyoloji başta olmak üzere temel bilimler ve ilgili uygulama alanlarında kullanarak problemlere çözümler üretir. Bu programı başarıyla tamamlayan öğrenciler, Biyoloji alanında Doktora derecesi (Doctor of Philosophy) almaya hak kazanmaktadırlar.

#### **01.10. Programın Mevcut Öğrenci Profili**

#### **01.11. Program Mezunlarının Mesleki Profili**

Mezunlarımız özel sektörde ve kamu kuruluşlarında iş bulabilmekte ayrıca akademik veya araştırma laboratuvarlarında çalışma imkânına sahip olabilmektedirler. Doktor unvanı alan mezunlar; araştırma veya tasarım, kalite kontrol yada test, matematiksel ve bilgisayarlı modelleme ile teknik ekipman satışı gibi alanlarda, endüstrinin geniş sektörlerinde (kalite kontrol, kalibrasyon, onkoloji merkezleri, tıp, vb.) birçok farklı endüstriyel alanda çalışabilmekte ve genellikle de laboratuvar esaslı işlerde çalışma pozisyonu bulabilirler. Biyologlar aynı zamanda üniversite ve araştırma enstitülerindeki araştırma gruplarına da katılabilirler.

#### **01.12. Programın Paydaşları**

Bölümümüzün iç ve dış paydaşları sürece dahil edilerek topluma yönelik doğa okulları ve halk günleri etkinlikleri sürdürülmektedir. Aynı zamanda öğrencilerimiz ve personelimiz için Teknopark dahilinde bölüm personelinin yürütücülüğünü yaptığı özel sektör kuruluşlarıyla işbirliği fırsatları bulunmaktadır. Ayrıca temel eğitim seviyesinde verilen sunumlar da dış paydaşlarla iletişimi geliştirmektedir. İç ve dış paydaşlarımızla yılda en az iki kez toplantılar düzenlenmektedir. Mezun ilişkilerimiz daha sıkı hale getirilmeye çalışılmaktadır. İç ve dış paydaşların katılımını arttırmak amacıyla anket çalışmalarına ağırlık verilmeye çalışılmaktadır.

#### **01.13. Programın İletişim Bilgileri**

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Terzioğlu Yerleşkesi

Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü, Merkez / ÇANAKKALE 17100

Anabilim Dalı Başkanı: Prof. Dr. C. Varol TOK  
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Terzioğlu Kampüsü,  
17020 Merkez-Çanakkale  
Tel: 02862180018- Dahili: 22103  
E-mail: cvtok@comu.edu.tr

### Kanıtlar

<http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/>

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akkpdttdNQYoungsgDMRLHcg!xGGx!!xGGx!&culture=tr-TR>

### Durum

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

## 1.ÖĞRENCİLER

1.1-Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü öğrenci kabul koşulları aşağıda belirtildiği gibidir.

### **Doktora ve sanatta yeterlik programlarına başvuru ve kabul**

MADDE 12 – (1) Lisansa dayalı doktora veya sanatta yeterlik programlarına başvuracak adayların lisans öğrenimini, yüksek lisansa dayalı doktora/sanatta yeterlik programlarına başvuracak adayların tezli yüksek lisans öğrenimini, yüksek lisansa dayalı sanatta yeterlik programlarına başvuracak adayların yüksek lisans öğrenimini tamamlamış olması gerekir. Ancak, 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıt yaptırmış olanlar, söz konusu tezsiz yüksek lisans programı diploması ile doktora/sanatta yeterlik programlarına başvurabilirler. Hazırlık sınıfları hariç en az 10 yarıyıl süreli tıp, diş hekimliği ve veteriner fakülteleri diplomasına, eczacılık ve fen fakültesi lisans veya yüksek lisans derecesine veya Sağlık Bakanlığı tarafından düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olanlar ilgili alanlardaki doktora/sanatta yeterlik programlarına müracaat edebilirler. (2) Lisans ve/veya yüksek lisans öğrenimini yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların Yükseköğretim Kurulundan denklik/tanınma belgesi almış olmaları gerekir. (3) Doktora/sanatta yeterlik programlarına başvurabilmek için adayların, yüksek lisans diplomasına veya Yükseköğretim Kurulu tarafından denkliği kabul edilen ya da tanınan yüksek lisans derecesine; 4,00 üzerinden en az 3,00 (80/100) yüksek lisans mezuniyet not ortalamasına, Yükseköğretim Kurulunun belirlediği standart puandan (en az 55 ALES veya en az 50 Temel Tıp Puanı) az olmamak koşuluyla başvurduğu programın puan türünden Senato tarafından belirlenecek standart puana sahip olmaları gerekir. Mezuniyet ortalamaları 100'lük sisteme göre hesaplanır. Öğrencinin transkriptinde yüzlük not ortalaması olmaması halinde ortalamaların 100'lük sisteme dönüştürülmesinde Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen not dönüşüm cetveli esas alınır. (4) Özel yetenek sınavıyla öğrenci kabul eden sanatta yeterlik programlarına ve doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diğer hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının doktora/sanatta yeterlik programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz. (5) Sanatta yeterlik programına başvuran güzel sanatlar fakültesi ile konservatuvar haricindeki diğer sanatta yeterlik programlarında yüksek lisans



derecesi ile başvuran adayların en az 55 ALES puanı veya lisans derecesi ile başvuran adayların ise en az 80 ALES puanından az olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir. (6) ALES puanı istenen sanatta yeterlik programlarında ALES puanının %50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı EK'nin önerisi ile Senato tarafından belirlenir. ALES'e eş değer kabul edilen ve Yükseköğretim Kurulu tarafından ilan edilen eş değer puanlar Senato tarafından yükseltilebilir. (7) Temel Tıp Bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmek için tıp fakültesi mezunlarının lisans diplomasına ve en az 50 Temel Tıp Puanına veya ALES'in sayısal kısmından en az 55 standart puana sahip olmaları; Tıp fakültesi mezunu olmayanların ise yüksek lisans diplomasına (diş hekimliği ve veteriner fakülteleri mezunlarının lisans derecesine) ve ALES'in sayısal kısmından en az 55 standart puanına sahip olmaları gerekir. Temel Tıp Puanı, Tıpta Uzmanlık Sınavında Temel Tıp Bilimleri Testi-1 bölümünden elde edilen standart puanın 0,7; Klinik Tıp Bilimleri Testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanması ile elde edilir. (8) Doktora ve sanatta yeterlik programlarına başvuranların, merkezi yabancı dil sınavından Yükseköğretim Kurulunun belirlediği standart puanı veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen yabancı dil sınavlarından bu puanın eşdeğerini almış olmaları gerekir. Bu asgari puan, başvuru programlarının özelliklerine göre Senato kararı ile yükseltilebilir. (9) Doktora ve sanatta yeterlik programlarına başvuran yabancı uyruklu öğrencilerin, ana dilleri dışında Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenen dillerin birinden merkezi yabancı dil sınavından Yükseköğretim Kurulunun belirlediği standart puanı veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen yabancı dil sınavlarından bu puanın eşdeğerini almış olmaları gerekir. Bu asgari puan, başvuru programlarının özelliklerine göre Senato kararı ile yükseltilebilir. (10) Doktora programları için giriş puanının belirlenmesinde ALES veya Temel Tıp Puanının %50'sinin alınması koşuluyla diğer değerlendirme ölçütleri EK'nin önerisiyle Senato tarafından belirlenir. (11) Güzel sanatlar fakültesi ile konservatuar bünyesinde bulunan ana sanat dallarında açılan sanatta yeterlik programları için ise giriş puanı sanatta yetenek değerlendirmesi/sınavı puanının %50'si olmak koşuluyla diğer değerlendirme ölçütleri EK'nin önerisiyle Senato tarafından belirlenir. (12) Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde ALES puanı, lisans/yüksek lisans not ortalaması, yabancı dil puanı ile mülakat/yetenek sınavı/portfolyo sonucu da değerlendirilebilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuran adayların sağlaması gereken referans mektubu, neden sanatta yeterlik yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar ve benzeri diğer belgeler EK'nin önerisi ile Senato tarafından belirlenir. (13) Sanatta yeterlik için yapılan uygulama sınavı, adayların çalışma alanlarındaki bilgi ve becerilerini uygulamalı olarak ölçmeyi amaçlar. Sonuçlar 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. (14) Doktora ve sanatta yeterlik programlarına kabul edilebilmek için giriş puanının en az 70 olması gerekir. Adaylardan giriş puanı 70 veya daha fazla olanlar, giriş puanına göre sıralanarak kontenjan dâhilinde doktora ve sanatta yeterlik programlarına kabul edilir. Giriş puanı 70 puanın altında olan adaylar başarısız sayılır. Adayların başarılı sayılmaları için gerekli olan asgari giriş puanı olan 70, EK'nin önerisi ve Senatonun kararı ile yükseltilebilir. (15) Doktora programları için, giriş puanları eşit olan adaylardan, ALES puanı yüksek olan, ALES puanları eşit ise yüksek lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan, yüksek lisans mezuniyet not ortalamaları eşit ise lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan öğrenciye öncelik verilir. Sanatta yeterlik programları için, giriş puanları eşit olan adaylardan, yüksek lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan, yüksek lisans mezuniyet not ortalamaları eşit ise lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan öğrenciye öncelik verilir. (16) EK'nin önerisi ve Senatonun kararı ile başvuru esaslarıyla ilgili düzenlemeler yapılabilir. (17) Adaylar, Enstitüye kesin kayıt yaptırmaya kadar öğrencilik haklarından yararlanamaz.

### **Özel öğrenci kabulü**

MADDE 16 – (1) Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere kayıtlı olduğu Enstitü EABDB/EASDB'nin onayı ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Başvuru sahipleri, dersi verecek öğretim üyesinin kabulü, EABDB/EASDB'nin onayı ve EYK kararı ile lisansüstü programlara özel öğrenci olarak kabul edilebilir. (2) Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı olduğu EABDK/EASDK'nin uygun görüşü ve EYK kararı ile yürütülür. (3) Özel öğrenci başvuru tarihleri akademik takvimde belirtilerek, Enstitünün internet sayfasında ilan edilir. Başvurular EABDB/EASDB'nin görüşü doğrultusunda, EYK tarafından karara bağlanır. (4) Özel öğrenciler başvurdukları programda ilgili dönemde açık olan derslere kaydolabilir. Özel öğrenciler için ayrıca ders açılmaz. (5) Özel öğrenciler ders ve sınavlarla ilgili olarak, diğer lisansüstü öğrenciler için geçerli olan yükümlülükleri yerine getirmek zorundadırlar. (6) Bu öğrencilere diploma veya sertifika verilmez; ancak talepleri halinde kayıtlı oldukları dersleri ve aldıkları notları gösteren bir belge verilir. (7) Dersleri almaları uygun bulunan adaylardan ücret yatırması gerekenler, ilgili derse/derslere kaydolabilmeleri için Üniversite Yönetim Kurulu tarafından tespit edilen ders saat ücretini ödemeleri ve bütün adayların istenen belgeleri teslim etmeleri gerekir. Kayd oldukları dersleri bırakmak istemeleri halinde o ders için ödedikleri ücret iade edilmez. (8) Özel öğrenciler, 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğine tabidir.

### **Yabancı uyruklu öğrenci kabulü**

MADDE 18 – (1) Yabancı uyruklu adaylar ile lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların lisansüstü programlara kabulüne ilişkin usul ve esaslar, bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, EABDK/EASDK'nin önerisi, EK'nin kararı ve Senatonun kabulü ile belirlenir. İlgili mevzuata aykırı olmamak kaydıyla, yabancı uyruklu adaylar için, farklı bir başvuru takvimi ve farklı başvuru, değerlendirme ve kabul esasları belirlenebilir. (2) Yabancı uyruklu adayların başvurularında, lisans derecesi ile kabul edilen doktora/sanatta yeterlik veya yüksek lisans programlarına kabul edilecekler için lisans, diğer adaylar için tezli yüksek lisans mezuniyet belgeleri ile not dökümlerinin aslı ve onaylı Türkçe tercümelerini, ayrıca lisansüstü programları izleyebilecek Türkçe bilgisinin olduğunu gösteren, üniversitelerin Türkçe öğrenim, uygulama ve araştırma merkezlerinden asgari C1 düzeyinde alınan bir belgeyi Enstitüye sunmaları zorunludur. Lisans/tezli yüksek lisans öğrenimini Türkiye'de tamamlamış olan yabancı uyruklu öğrencilerden ve yabancı dilde yürütülen programlara başvuracak adaylardan Türkçe yeterlilik belgesi istenmez. Yabancı dilde verilen lisansüstü eğitim programlarına başvuracak yabancı uyruklu öğrencilerin, başvurdukları programın dil yeterliliğini sağlamış olmaları gerekir. (3) Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile imzalanmış protokol, ikili anlaşma, Avrupa Birliği Uyum Programı, öğrenci değişim programları ve benzeri anlaşmalara istinaden gelen yabancı uyruklu hükümet burslusu öğrenciler, lisansüstü programlara öğrenci kabulüne ilişkin hükümlere bakılmaksızın programa kabul edilirler. Diğer yabancı uyruklu öğrenciler için birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

### **Lisansüstü Başvuruları Değerlendirme Ölçütleri (Doktora)**

• Doktora programına giriş puanı; ALES puanının %50'si, Lisans mezuniyet ortalaması %10, yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %10'si, bilim sınavının % 30'u (%15 yazılı; %15 mülakat) alınarak hesaplanır.

- Bilim sınavına giren ve bu sınavdan 100 üzerinden en az 50 puan alan adaylardan giriş puanı 70 veya daha yüksek olanlar, giriş puanına göre sıralanarak kontenjan dâhilinde doktora programlarına kabul edilir.
- Güzel sanatlar fakülteleri ile diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanların giriş puanları uygulama sınavının %50 si, Lisans mezuniyet ortalaması %10, yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %10'si, bilim sınavının % 30'u alınarak hesaplanır.
- Lisans derecesiyle doktora programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puan olması ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde 80 puandan az olmamak koşuluyla senato tarafından belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir.

#### Kanıtlar

<https://lee.comu.edu.tr/>

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

#### Durum

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

1.2-Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

#### Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 15 – (1) Üniversite bünyesindeki başka bir enstitünün ana bilim/ana sanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programlarında bilimsel hazırlık hariç en az bir yarıyılı tamamlamış, derslerinden geçerli not almış ve disiplin cezası almamış öğrenciler, belirlenen kontenjanlar dâhilinde lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir. (2) Yatay geçiş kontenjanları ve kontenjanlarda başvurulabilecek programlar, ana bilim/ana sanat/bilim/sanat dalı/program başkanlıklarının görüşü alınarak, EK'nin önerisi ve Senato kararı ile belirlenir, eğitim-öğretim dönemi başlamadan önce ilân edilir. (3) Yatay geçiş başvuruların değerlendirilmesi ve kabulü EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK kararı ile gerçekleştirilir. (4) Yatay geçiş başvurusu kabul edilen öğrencinin öğrenim süresinin hesaplanmasında öğrencilerin gelmiş olduğu lisansüstü programda geçirmiş olduğu süreler de hesaba katılır. (5) Yatay geçişi kabul edilen öğrencinin daha önce almış olduğu lisansüstü dersler, EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK kararı ile ders yüküne sayılabilir. (6) Üniversitede öğretim görevlisi veya araştırma görevlisi kadrosuna atanıp göreve başlayanlar başka bir üniversitede lisansüstü eğitim-öğretim görüyorsa, kontenjan şartı aranmaksızın, geçiş yaptığı tarihteki mezuniyet ve diğer koşulları yerine getirmeyi kabul ederek yatay geçiş yapabilirler. (7) Tezli bir programdan tezsiz yüksek lisans programlarına veya tezsiz bir programdan tezli yüksek lisans programlarına geçiş, öğrencinin başvurusu, EABDK/EASDK'nin onayı ve EYK kararı ile yapılabilir. (8) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, lisansüstü programlarda öğrenciler sadece ders aşamasında yatay geçiş yapabilirler. Üniversitede öğretim görevlisi veya araştırma görevlisi kadrosuna atanıp göreve başlayanlar için ders aşamasında olma koşulu aranmaz. (9) Yatay geçişlerle ilgili diğer hususlar, Senato tarafından belirlenen esaslara göre düzenlenir.

**Ders saydırma/intibak**

MADDE 31 – (1) Öğrencilerin özel öğrencilik, yatay geçiş veya daha önceki lisansüstü programından ders saydırma, bir veya daha fazla dersten muaf olma ve buna bağlı olarak süre eksiltme koşulları, EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK'nin kararı ile belirlenir. (2) Öğrencilerin, yatay geçiş veya lisansüstü programlar arası geçişlerde daha önce alınan lisansüstü derslerin veya faaliyetlerin/uygulamaların intibakı EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK'nin kararı ile yapılır. Kararda, öğrenim sürecinde öğrencinin intibakının yapıldığı yarıyıl da belirtilir. (3) Öğrencinin önceden almış olduğu derslere ait kredi ve not transfer talebi, ilgili EABDK/EASDK önerisi ile EYK tarafından karara bağlanır. (4) Ders saydırma talebinde bulunacak öğrencilerin, kayıt tarihini izleyen 15 gün içinde transkript, ders içerikleri ve bir dilekçe ile EABDB'ye başvurmaları gerekir. EABDK/EASDK önerisi ve EYK'nin onayı ile öğrencinin ders intibakı gerçekleştirilir.

**Diğer programlardan ders alma**

MADDE 33 – (1) Tez danışmanının önerisi, EABDK/EASDK'nin uygun görüşü ve EYK'nin kararı ile yüksek lisans öğrencileri ve yüksek lisans derecesi ile doktora/sanatta yeterlik programlarına kabul edilen öğrenciler en fazla iki, lisans derecesi ile doktora/sanatta yeterlik programlarına kabul edilen öğrenciler en fazla dört dersi Üniversitenin diğer lisansüstü programlarından veya diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden alabilirler.

**Bir alt programdan ders alma**

MADDE 34 – (1) Yüksek lisans programlarında tezli yüksek lisans öğrencileri en fazla iki dersi, tezsiz yüksek lisans öğrencileri en fazla üç dersi tez danışmanının onayı ile Üniversite lisans programlarındaki derslerden seçebilir. Doktora/sanatta yeterlik programlarında da doktora/sanatta yeterlik öğrencisi en fazla iki dersi tezli yüksek lisans programından alabilir. Seçilen derslerdeki başarı notu için öğrenci bu Yönetmelikte geçen lisansüstü programlar için tanımlanan ders başarıma koşullarını sağlamalıdır. Bir alt programdan alınan dersler öğrencinin AGNO hesaplamasında değerlendirilmez.

**Kanıtlar**

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

**Durum**

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

1.3-Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Programımızdaki öğrenciler, lisansüstü eğitimlerinin belirli bir döneminde başka bir yükseköğretim kurumunda yurt içi (Farabi) ve yurt dışı (Erasmus) öğrenci programları ile eğitim görebilirler. Üniversitemizin ise bu konuda anlaşmalı olduğu üniversiteler bulunmaktadır. Bunlara Erasmus ve Dış ilişkiler Koordinatörlüğü web sitemizden aktif olarak ulaşılmaktadır. Ayrıca anabilim dalımızda öğrenci değişim programlarıyla da ilgili bir koordinatörlük bulunmakta ve öğrencilerimiz aktif olarak buradan ve kendi program danışmanlarından destek almaktadır.

**Öğrenci değişimi**

MADDE 17 – (1) Karşılıklı anlaşmalar çerçevesinde Üniversite ile yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumları arasında değişim programları (Erasmus, Farabi, Mevlana ve benzeri) düzenlenebilir. Değişim programları mevzuat, Yükseköğretim Kurulu kararları, ikili

anlaşmalar ve Senato kararlarına göre yürütülür. (2) Değişim programları çerçevesinde, yurt içindeki ve yurt dışındaki üniversitelere bir veya iki yarıyıl süreyle öğrenci gönderilebilir. (3) Değişim programları kapsamında yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumlarında geçirilen yarıyılar, programın öğrenim süresinden sayılır. (4) Öğrencilerin değişim programları kapsamında diğer yükseköğretim kurumlarında tamamladığı ders ve diğer öğretim faaliyetlerinin, programındaki derslere eşdeğerliği EABDK/EASDK'nin uygun görüşü ve EYK'nin kararı ile belirlenir. Değişim programlarında alınan notların Üniversite not sistemine çevrilmesinde Senato tarafından kabul edilen not dönüşüm tablosu esas alınır. (5) Değişim programı kapsamında başka üniversitelerden gelen öğrencilere de Üniversitede eğitim aldıkları süre içerisinde bu Yönetmelik hükümleri uygulanır ve aldıkları dersler için kendilerine transkript verilir.

#### **Kanıtlar**

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=23550&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5> <http://erasmus.comu.edu.tr/>  
<http://farabi.comu.edu.tr/>  
<http://erasmus.comu.edu.tr/>  
<http://iro.comu.edu.tr/>

#### **Durum**

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

1.4-Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Anabilim dalımızda, danışmanlık görevi tez danışmanı atanıncaya kadar EABD/EASD başkanı veya görevlendirilen öğretim üyesi tarafından yürütülür. Tez danışmanının atanması ve görevleri lisansüstü eğitim öğretim yönetmeliğinin 35. maddesine göre belirlenmiştir.

#### **Tez danışmanı atama ilkeleri**

MADDE 35 – (1) Tezli yüksek lisans programlarında tez danışmanı ataması EABDK/EASDK önerisi ve EYK kararı ile her öğrenci için, öğrencinin önceki çalışmaları ve çalışmak istediği alan ile tez danışman tercihi de dikkate alınarak, Üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyeleri arasından en geç birinci yarıyılın sonuna kadar gerçekleştirilir. Birinci yarıyılın sonuna kadar öğrencinin görüşünün alınmaması ve/veya tez danışmanı atamasının yapılamaması halinde ilgili EABDK/EASDK'nin önerisi ile EYK tarafından tez danışmanı ataması yapılabilir. Doktora/sanatta yeterlik programında yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar; dört yıllık lisans derecesi ile kabul edilenler için ise en geç dördüncü yarıyılın sonuna kadar tez danışmanı ataması yapılır. (2) Tez danışmanı atamalarında öğrenci ilgili ana bilim/ana sanat dalından veya Üniversitenin diğer birimlerinde görev yapan öğretim üyeleri arasından beş tercih yapılabilir. Tez danışmanı, öğrencinin tercihleri, öğretim üyelerinin tez danışmanlık yükleri ve ilgili görüşler dikkate alınarak, EABDK/EASDK'nin önerisi ile EYK kararı ile belirlenir. (3) Tez danışmanı, öncelikle EABD/EASD kadrosunda veya Üniversitenin diğer birimlerinde bulunan ve en az 2 (iki) yarıyıl lisans/yüksek lisans/doktora/sanatta yeterlik programlarında ders vermiş olan öğretim üyeleri arasından belirlenir. Ayrıca gerekli görülmesi halinde EABDK/EASDK ile EYK'nin onayı ve Rektör oluru ile başka bir üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyesi de tez danışmanı olarak atanabilir. (4) Doktora/sanatta yeterlik programlarında öğretim üyelerinin tez danışmanlığı yapabilmesi için dış hekimliği, eczacılık, tıp ve veteriner fakülteleri ana bilim dalları hariç en az bir yüksek lisans tezini başarı ile yönetmiş olma koşulu aranır. (5) Tez danışmanı, öğrencinin alacağı derslerin seçimi,

onaylanması ve tez çalışması ile ilgili konularda ona rehberlik eder. (6) Tez danışmanı değişikliği, önceki tez danışmanının ve yeni atanacak tez danışmanının görüşü dikkate alınarak ve EABDK/EASDK onayı ile EYK tarafından karara bağlanır. (7) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak olan ikinci tez danışmanı, birinci tez danışmanının görüşü, EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK kararı ile Üniversite kadrosu dışından en az doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden olabilir. Bu durumda, öğrencinin dersleri ve tez çalışmaları ile ilgili resmî işlemleri gerçekleştirme görevini birinci tez danışmanı yerine getirir. (8) Zorunlu hallerde birinci tez danışmanının görevini yerine getirememesi durumunda, öğrencinin talebi, EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK kararı ile ikinci tez danışmanı birinci tez danışmanının görevlerini yerine getirebilir. (9) Tez danışmanı olarak atanacak öğretim üyesinin uzmanlık alanı, tez çalışmasına uygun olmalıdır. (10) Çıkar çatışması/örtüşmesi/akrabalık ilişkisi olan kişiler öğrencinin tez danışmanı olarak atanamazlar. (11) Üniversitedeki görevinden emeklilik veya başka bir yükseköğretim kurumuna geçiş yaparak ayrılan öğretim üyesinin başlamış olan tez danışmanlığı, öğrencinin talebi, EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK tarafından uygun görülmesi durumunda süreç tamamlanıncaya kadar devam edebilir. (12) Bir öğretim üyesinin tez danışmanı olarak atanabilmesi için, Enstitü bünyesinde daha önce yürüttüğü yüksek lisans tezlerinden, bilimsel etkinlik, bilimsel yayın ve/veya bilimsel toplantılarda bildiri sunma ile ilgili asgari şartlar getirilebilir. Bu konuyla ilgili esaslar EK'nin önerisi ve Senatonun kararıyla belirlenir. (13) Tez danışmanının Üniversitedeki görevinden ayrılması veya altı aydan daha uzun süreyle yurt dışında görevlendirilmesi durumunda veya üç aydan daha uzun süreli ücretsiz izin, doğum izni, rapor alması ve benzer durumlarda talep üzerine öğrenciye yeni bir tez danışmanı atanır. Altı aydan daha fazla süreyle yükseköğretim kurumları dışında başka bir kurumda tam zamanlı olarak görevlendirilen, kadrosuyla bir başka öğretim kurumuna veya kamu kurumuna geçen öğretim üyelerinin tez danışmanlığı öğrencinin ve tez danışmanının birlikte talebi halinde tez danışmanlık görevi ilgili EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK kararı ile uzatılabilir. (14) Yüksek lisans programlarında bir öğretim üyesinin atanabileceği tez danışmanlığı toplam sayısı Yükseköğretim Kurulu kararlarına göre belirlenir. Ancak Yükseköğretim Kurulu ile yapılan protokol dahilinde ve Üniversite-sanayi iş birliği çerçevesinde yürütülen lisansüstü programlar için bu sayı yüzde elliye kadar artırılabilir. Bu sınırın aşılması durumunda EYK tarafından ilgili öğretim üyesine yeni danışman atama işlemi yapılmaz. (15) Bu sınırın aşılmış olması durumunda ilgili EABDK/EASDK'nin görüşü alınarak öğrencilerin tez danışmanlarına ilişkin değişiklik, öğrenci tercihleri de dikkate alınarak EYK tarafından karara bağlanır. (16) Tez danışmanı; öğretim üyesinin tez danışmanlığından çekilme talebi veya öğrencinin gerekçeli tez danışmanı değişikliği talebi olması durumunda mevcut ve yeni atanacak öğretim üyelerinin görüşü alınarak, ilgili EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK kararıyla değiştirilebilir. Ayrıca öğrencinin tez danışmanının, tez danışmanlık hizmetlerini yerine getiremediğine yönelik talebi ile danışmanın kurumdan ayrılıp görevlendirme oluru alınmaması durumunda ilgili EABDK/EASDK'nin görüşüne dayanılarak, EYK kararı ile tez danışmanlığı sona erdirilir ve öğrencinin danışmanı değiştirilir

#### Kanıtlar

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=23550&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

#### Durum

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

1.5-Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Anabilim dalımızdaki tüm dersler ve etkinliklerin değerlendirmesi lisansüstü eğitim yönetmeliğinin aşağıda verilen maddeleriyle belirlenmiştir.

#### **Devam zorunluluğu**

MADDE 25 – (1) Lisansüstü öğrencilerin teorik derslerin %70'ine ve uygulamalı derslerin %80'ine devam etmeleri zorunludur. (2) Uzaktan öğretim programlarında derse devamla ilgili uygulanacak esaslar EK'nın önerisi ve Senatonun kararı ile belirlenir.

#### **Sınavlar ve değerlendirme**

MADDE 26 – (1) Her ders için en az bir ara sınav ve bir yarıyıl sonu notu verilir. Ara sınav notu öğrencinin hazırladığı ödevler, yaptığı uygulamalı çalışmalar ve/veya girdiği sınavlar temel alınarak verilebilir. Yarıyıl sonu notu, yarıyıl sonu sınavı temel alınarak verilir. Yarıyıl sonu sınavı, yazılı, sözlü veya uygulamalı olarak yapılabilir. Dersin niteliğine göre, ödev ve benzeri çalışmalar da yarıyıl sonu sınavı yerine sayılabilir. Devamsızlık sınırını aşan öğrenciler o dersin yarıyıl sonu sınavına giremez, girmeleri durumunda da devamsızlıktan kalırlar. Tez çalışması, uzmanlık alan dersi, seminer ve dönem projesi dersleri için yarıyıl sonu sınavı yapılmaz. (2) Bir derste yapılacak sınavların, ödev, proje, sözlü sunum gibi çalışmaların sayısı ve niteliği dersi veren öğretim üyesi tarafından belirlenir ve yarıyıl başında ilan edilir. (3) Her yarıyıl sonunda yarıyıl sonu sınavından sonra bütünleme sınavı yapılır. Bir dersten devamsızlık nedeniyle başarısız olanlar o dersin bütünleme sınavına giremezler. Bütünleme sınavının notu yarıyıl sonu notu yerine sayılır. (4) Yeterlik, seviye tespit, lisansüstü programlara giriş sınavları, tez önerisi savunma sınavı ve tez savunma veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, yazılı (kâğıt ortamında) ve tüm adaylara eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi, alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde ilgili EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK'nin kararıyla elektronik ortamda da yapılabilir. (5) Tez savunma sınavına, sanatta yeterlik savunma sınavına, doktora ve sanatta yeterlik için yapılan yeterlik sınavına, tez izleme komitesi sınavına katılmayan ve belgelendirilmiş geçerli bir mazereti olan öğrencilere, söz konusu sınavın yapıldığı tarihten itibaren beş iş günü içinde başvurduğu takdirde, EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK'nin kararı ile yeni bir sınav hakkı verilebilir. (6) Uzaktan öğretim programlarında uygulanacak ölçme ve değerlendirme yöntemleri ile ilgili esaslar, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde, EK önerisi ve Senato kararı ile belirlenir.

#### **Mazeret sınavı**

MADDE 27 – (1) Mazeret sınavı, sadece ara sınavlar için geçerlidir. Öğrencinin bir dersten mazeret sınavına alınıp alınmayacağı EYK tarafından belirlenerek, mazeret sınavının hangi tarihte, nerede ve ne şekilde yapılacağı ilan edilir. (2) Mazeret sınavından yararlanmak isteyen öğrencinin sınav tarihini takip eden beş iş günü içinde mazeretini gösterir belgeyi bir dilekçe ile EABDB/EASDB'ye teslim etmesi halinde EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK'nin kararı ile öğrenciye mazeret sınavı hakkı verilebilir. Mazeret sınavına girmeyen öğrencilere yeni bir mazeret sınavı hakkı verilmez. Öğrencinin mazeret sınavına girebilme hakkı aşağıdaki belgeli hallere bağlıdır: a) Hastalık durumu ile ilgili sağlık kurulu raporu. b) Acil hallerde aile hekimi veya 2./3. basamak sağlık kuruluşlarından alınan rapor. c) Öğrencinin birinci derece yakınlarından birinin sınava girmesini engelleyecek bir tarihte vefatı ile ilgili belge. ç) Trafik kazası, yangın, sel, deprem, çökme, yıkım ve benzeri beklenmeyen durumların ortaya çıkması halinde resmi makamlardan alınan belge. d) Gözaltı veya tutukluluk halinde resmi makamlardan alınan belge. e) EABDK/EASDK tarafından

kabul edilen ve EYK tarafından onaylanan diğer mazeretler. (3) Yarıyıl sonu sınavına mazeretleri nedeniyle giremeyen veya girip de başarısız olan öğrenciler bütünleme sınavına girebilirler. (4) Geçerli mazereti nedeniyle tez sınavı ve yeterlik sınavı gibi jüri önünde yapılan sınavlara giremeyen öğrenciler için, beş iş günü içinde mazeretlerini Enstitüye bildirmeleri ve mazeretlerinin EYK tarafından kabul edilmesi halinde yeni bir sınav tarihi belirlenir. (5) Sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerde Türkiye'yi, Üniversiteyi ve ilgili akademik birimi temsil etmek için görevlendirilen öğrencilere, katılmadıkları her sınav için mazeret sınavı hakkı verilir.

### **Notlar**

MADDE 28 – (1) Yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarında öğretim elemanı tarafından, öğrencilere aldıkları her ders için, aşağıdaki harf notlarından biri, yarıyıl sonu ders notu olarak verilir. Başarı harf notuna karşılık gelen katsayılar aşağıdaki gibidir:

a) Tam Puan 100 Esasına Göre Kazanılan Not	Harfli Puan Sistemine Göre Not Karşılığı	Tam Puan 4,00 Esasına Göre Katsayı
90-100	A	4,00
85-89	BA	3,50
80-84	BB	3,00
75-79	CB	2,50
70-74	CC	2,00
60-69	DC	1,50
50-59	DD	1,00
30-49	FD	0,50
0-29	FF	0,00

(2) Birinci fıkradaki harf notlarının dışında kalan değerlendirmeler için aşağıdaki harfler kullanılır: a) DS: Devamsız, b) G: Geçti, c) K: Kaldı, ç) M: Muaf, d) GR: Girmede (3) Geçti (G) ve Kaldı (K) notları uzmanlık alan, dönem projesi ve seminer dersleri için kullanılır. Bu iki not genel not ortalamasına katılmaz. (4) Bir dersten başarılı sayılabilmek için, o dersten yarıyıl sonu notu olarak yüksek lisans öğrencisinin en az CC notu, doktora/sanatta yeterlik öğrencisinin ise en az CB notu almış olması gerekir. Seminer dersi, tez önerisi savunma sınavı, yeterlik sınavı, uzmanlık alan dersi ve dönem projesi dersinden başarılı sayılabilmek için Geçti (G) notunu almış olmak gerekir.

### **Ders tekrarı**

MADDE 29 – (1) Öğrenci başarısız olduğu seçmeli dersi tekrar alabileceği gibi, aynı kredide başka bir seçmeli dersi de alabilir. Ders tekrarında farklı bir ders seçilirse, bu ders için devam zorunluluğu aranır. (2) Bir dersten DS notu alan öğrenci, bu dersi tekrar aldığı anda derse devam etmek zorundadır. Dersin devam koşulunu sağladığı halde başarısız olan öğrenci ise bu dersi tekrar aldığı anda derse devam etmek zorunda değildir. Ancak not değerlendirmesi için gerekli olan sınavlara katılması ve/veya ödevleri hazırlaması gerekir. (3) Öğrenciler başarısız olduğu zorunlu dersi tekrar almak zorundadır. Ancak başarısızlık veya devamsızlık nedeniyle tekrarlanması gereken zorunlu dersin programdan çıkartılması veya açılmaması durumunda tez danışmanının önerisi, EABDK/EASDK'nin onayı ve EYK'nin kararı ile başarısız olunan zorunlu dersin yerine öğrenci başka bir dersi alabilir. (4) Tekrar edilen derslerde alınan en son not geçerlidir.



**Not ortalamaları**

MADDE 30 - (1) Öğrencinin bir yarıyılıda aldığı uzmanlık alan dersi, tez danışmanlığı, seminer, tez önerisi, doktora yeterlik çalışması, tez ve dönem projesi hariç tüm derslerin, ağırlıklı puanlarının toplamı AKTS kredileri toplamına bölünerek ağırlıklı yarıyıl not ortalaması hesaplanır. Bir öğrencinin bir dersten aldığı ağırlıklı puanı, dersin AKTS kredisi ile başarı notu katsayısının çarpımını sonucunda bulunur. Elde edilen ortalama, virgülden sonra iki basamak yürütülerek yuvarlanır. (2) Genel ağırlıklı not ortalaması; ağırlıklı yarıyıl not ortalamasının hesaplanmasındaki yol izlenerek, öğrencinin lisansüstü programa kabul edilmesinden itibaren almış olduğu derslerin tümü dikkate alınarak hesaplanır. Genel ağırlıklı not ortalamasının hesaplanmasında, tekrar edilen derslerden alınan en son not dikkate alınır.

**Kanıtlar**

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=23550&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

**Durum**

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

1.6-Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Anabilim dalımızda mezuniyetin gerektirdiği koşullar lisansüstü eğitim öğretim yönetmeliğinin aşağıdaki maddeleriyle belirlenmiştir. Doktora programlarında mezuniyetin gerektirdiği koşulların kapsamaları, yönetmeliğin ilgili maddeleriyle aşağıda verilmiştir:

**Seminer dersi**

MADDE 36 – (1) Seminer dersi, tezsiz yüksek lisans dışındaki diğer programlarda zorunlu bir ders olup öğrencilerin ders döneminde hazırladıkları, bilimsel bir konuyu kapsayan yazılı bir çalışmadır. Seminer dersinin değerlendirmesi tez danışmanı veya dersin öğretim üyesi tarafından yapılır. Başarısızlık durumunda seminer dersi, ders alma döneminde tekrarlanır.

**Uzmanlık alan dersi**

MADDE 37 – (1) Uzmanlık alan dersi; tezsiz yüksek lisans dışında diğer programlarda öğretim üyesinin, tez danışmanlığını yaptığı öğrencilere, çalıştığı bilimsel alandaki bilgi, görgü ve deneyimlerinin aktarılmasını, çalışma disiplininin kazandırılmasını, güncel bilimsel yazıları izleyebilme ve değerlendirebilme yeteneğinin geliştirilmesini sağlamaya yönelik teorik bir derstir. (2) Öğrencinin uzmanlık alan dersini alabilmesi için kayıtlı olduğu programdaki lisansüstü derslerinden başarılı olması gerekir. Uzmanlık alan dersi danışmanın talebi, EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK kararı ile açılır. Bu ders, tez danışmanlığı görevi sona erinceye kadar, yarıyıllarda, yarıyıl tatili ve yaz tatillerinde de devam eder. EYK kararı ile öğrencinin mezun edilmesi durumunda uzmanlık alan dersi sona erer. Tez önerisi kabul edilen öğrenciler, tez danışmanı tarafından açılan uzmanlık alan dersini almak zorundadır. (3) Uzmanlık alan dersine ilişkin diğer esaslar Senato tarafından kararlaştırılır.

**Tez çalışması**

MADDE 38 – (1) Tez çalışması, tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarının amacına yönelik olarak hazırlanan ve EK tarafından belirlenen formatta yazılan bilimsel bir çalışmadır. Tez danışmanı, tez çalışmalarını izleyebilmek amacıyla, her öğrenci için haftada bir ders saatini belirler.

**Mezuniyet için asgari yayın şartları**

MADDE 39 – (1) EK'nin kararı ve Senatonun kabulüyle, öğrencinin tez savunma sınavına girebilmesi için ulusal veya uluslararası düzeyde bilimsel etkinlik, bilimsel yayın ve/veya bilimsel toplantılarda bildiri sunma gibi akademik bir faaliyet gerçekleştirmesine yönelik asgari şartlar belirlenebilir.

**Tez savunma sınav tarihleri**

MADDE 40 – (1) Tez ve/veya sanatta yeterlik savunma sınavları öğrencinin programın gerektirdiği koşulları sağlaması durumunda; tez danışmanının önerisi, EABDK/EASDK'nin kararı ve EYK onayı ile akademik takvim yılı içerisinde belirlenir.

**Ders ve kredi yükü**

MADDE 55 – (1) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak şartı ile toplamda en az 240 AKTS kredisinden oluşur. (2) Doktora programı, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak şartı ile toplamda en az 300,00 AKTS kredisinden oluşur. (3) Doktora programlarında EABDK'nin önerisi ve EYK kararı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir. (4) Lisans dersleri ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz. (5) Uzmanlık alan dersi, öğrencinin tez konusu EYK tarafından karara bağlandığı tarihi izleyen yarıyıldan itibaren açılır; doktora tez savunma sınavının yapıldığı ve başarılı/başarısız olduğu tarihe kadar yarıyıl ve yaz tatillerini de kapsayacak şekilde devam eder.

**Kanıtlar**

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=23550&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

**Durum**

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

**2-PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI**

2.1-Değerlendirilecek her program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır.

Programımız eğitim programlarında üniversitemizin ve Lisansüstü Eğitim Enstitümüzün kurumsal hedefleri ve önceliklerinin yanı sıra güncel yerel, bölgesel, ulusal ihtiyaçları ve hedefleri dikkate almaktadır. Bu kapsamda Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi Lisansüstü eğitimi için gerekli yeterlilikleri tanımlamıştır.

Biyoloji, Doktora programı (Bologna Süreci Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi'nde Üçüncü Düzey, TYYÇ'de 8. Düzey), mezunlarına orijinal araştırmaya dayalı ileri düzeyde bilgi, beceri ve yetkinlik kazandıran akademik ağırlıklı bir programdır. Programın, "Eğitimde Uluslararası Standart Sınıflandırması (ISCED) 2011" ve "Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ)"ne göre sınıflandırması ve eğitim alanı kodları aşağıda verilmiştir: •ISCED Eğitim Alan Kodu: 42 – Yaşam Bilimleri, Alt kategorisi: 421 (Biyoloji) •ISCED Program Yeterlilik Düzeyi: 8, Akademik ağırlıklı doktora derecesi. •Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) Temel Alan Kodu: 42 – Yaşam Bilimleri, Alt kategorisi: 421(Biyoloji) •Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) Yeterlilik Türü (profil): Akademik ağırlıklı "8. Düzey" Doktora derecesi

**Kanıtlar**

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akpdttdNQYoungsgDMRLHcglxGGx!lxGGx!&culture=tr-TR>

<b>Durum</b>	<input type="checkbox"/> Uygulama Yok <input type="checkbox"/> Olgunlaşmamış Uygulama <input checked="" type="checkbox"/> Örnek Uygulama
--------------	--

2.2-Bu amaçlar; programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımına uymalıdır.

<p>Anabilim dalımızın mezunlarının mesleki belirtileri aşağıdaki gibi sıralanmıştır:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Lisans ve Yüksek Lisans derecesi sırasında edinilmiş bilgileri genişleterek ve derinleştirerek, bilimsel araştırma yoluyla bilgiye ulaşır, değerlendirir, yorumlar ve Biyoloji kavramlarını uzmanlık derecesinde açıklar,</li> <li>• Alanı ile ilgili bir problem ile karşılaştığında, geliştirdiği ve önerdiği yöntemlerle problemi çözer ve sonuçlarını değerlendirir,</li> <li>• Bireysel çalışma becerisini kullanarak, alanında kendini geliştirip, bilimsel kongre, sempozyum, seminer v.s. gibi paylaşım ortamlarında edindiği bilgiyi aktarır,</li> <li>• Bilim ve teknoloji konusunda ve alanındaki gelişmeleri takip ederek, kendini geliştirir,</li> <li>• Mesleki sorumluluk ile alanında bir araştırmacı vasfına sahip olur, bilimsel ve mesleki açıdan etik davranışı benimser, bu anlayışı her türlü durumda savunabilme yetkinliği kazanır şeklindedir.</li> </ul>	
<b>Kanıtlar</b>	
<a href="http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/calisma-alanlari.html">http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/calisma-alanlari.html</a>	
<b>Durum</b>	<input type="checkbox"/> Uygulama Yok <input type="checkbox"/> Olgunlaşmamış Uygulama <input checked="" type="checkbox"/> Örnek Uygulama

2.3-Kurumun, fakültenin ve bölümün öz görevleriyle uyumlu olmalıdır.

<p>Bilimsel araştırmalar yapabilecek kabiliyette ve Biyoloji ile ilgili alanlarda istihdam ihtiyacını karşılayacak, alanında bilgili ve girişimci mezunlar yetiştirmek, biyoloji alanından günümüz gelişmelerini dikkate alarak öğrencilerin ilgisini çekecek bir düzeyde müfredat sunmak, yüksek kalitede laboratuvar ve eğitim imkânları ile günümüz biyoloji konularını kapsayan doktora programı sunmaktadır.</p>	
<b>Kanıtlar</b>	
<a href="https://www.biyoloji.fen.comu.edu.tr/genel-bilgi/bolum-hakkinda.html">https://www.biyoloji.fen.comu.edu.tr/genel-bilgi/bolum-hakkinda.html</a>	
<b>Durum</b>	<input type="checkbox"/> Uygulama Yok <input type="checkbox"/> Olgunlaşmamış Uygulama <input checked="" type="checkbox"/> Örnek Uygulama

2.4-Programın çeşitli iç ve dış paydaşlarını sürece dahil ederek belirlenmelidir.

<p>Programımızın geliştirilmesi, eğitim kalitesinin artırılabilmesi, çağdaş ve modern eğitim teknolojileri ile donatılabilmesi ancak tüm paydaşlarının desteği ile mümkün olabilecektir. Bu amaçla iç ve dış paydaşların katılımının sağlandığı etkinlikler düzenlenmektedir.</p>	
<b>Kanıtlar</b>	
Birim / Program Web Sitesi	
<a href="http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/arsiv/duyurular">http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/arsiv/duyurular</a>	
<a href="http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/arsiv/etkinlikler">http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/arsiv/etkinlikler</a>	

<b>Durum</b>	<input type="checkbox"/> Uygulama Yok <input type="checkbox"/> Olgunlaşmamış Uygulama <input checked="" type="checkbox"/> Örnek Uygulama
--------------	--

2.5-Kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

<p>Tüm iç ve dış paydaşlarımız ve özellikle öğrencilerimiz ile öğrenci aday arkadaşlarımız Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Biyoloji Programı misyon, amaç, hedef, detaylı öğretim planı ve ders içeriklerine programımızın web sayfasından ve ayrıca Üniversite Bilgi Yönetim Sistemi'nden kolaylıkla ulaşabilmektedirler</p>	
<p><b>Kanıtlar</b>  <a href="http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/">http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/</a>  <a href="https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akkpdttdNQYousgDMRLHcglxGGx!lxGGx!&amp;culture=tr-TR">https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akkpdttdNQYousgDMRLHcglxGGx!lxGGx!&amp;culture=tr-TR</a></p>	
<b>Durum</b>	<input type="checkbox"/> Uygulama Yok <input type="checkbox"/> Olgunlaşmamış Uygulama <input checked="" type="checkbox"/> Örnek Uygulama

2.6-Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

<p>Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmektedir. Zaman zaman bölüm yönetimi tarafından iç ve dış paydaşlar ziyaret edilerek ihtiyaçlar ve talepler istişare edilmektedir.</p>	
<p><b>Kanıtlar</b>  <a href="http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/">http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/</a>  <a href="http://www.instagram.com/comubiomezun">www.instagram.com</a>  @comubiomezun</p>	
<b>Durum</b>	<input type="checkbox"/> Uygulama Yok <input type="checkbox"/> Olgunlaşmamış Uygulama <input checked="" type="checkbox"/> Örnek Uygulama

2.7-Test Ölçütü

<p>Programımızın misyon, amaç, hedef ve öğretim planı üniversitemizin ve fakültemizin kurumsal hedefleri ve önceliklerinin yanı sıra güncel yerel, bölgesel, ulusal ihtiyaçlar ve hedefler dikkate alınarak hazırlanmıştır. İlgili akademik kurullarda programın daha önceki yıllarda belirlediği amaç ve hedeflerinin ne denli başarılı olduğu, eğitim ve öğretim programlarının öğrencilerin gereksinimleri ile hangi oranda örtüştüğü yine bölümümüz, birim yöneticilerimiz, birim Bologna koordinatörümüz, üniversitemiz tarafından belirli periyotlarla organize edilen çeşitli iç ve dış paydaş toplantılarıyla değerlendirilmektedir.</p>	
<p><b>Kanıtlar</b>  <a href="http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/kalite-guvencesi/bologna-akts-ve-olcme-degerlendirme-kilavuzlari-r65.html">http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/kalite-guvencesi/bologna-akts-ve-olcme-degerlendirme-kilavuzlari-r65.html</a></p>	
<b>Durum</b>	<input type="checkbox"/> Uygulama Yok <input type="checkbox"/> Olgunlaşmamış Uygulama <input checked="" type="checkbox"/> Örnek Uygulama

### 3-PROGRAM ÇIKTILARI

3.1-Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamalı ve ilgili (MÜDEK, FEDEK, SABAK, EPDAD vb. gibi) Değerlendirme Çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, program eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

#### **BİLGİ**

##### **Kuramsal-Olgusal**

Kuramsal-Olgusal

TYYC-2 - Lisans düzey yeterliliklerine dayalı olarak, biyoloji alanında ileri uygulamalara ilişkin bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirmek

TYYC-3 - Biyoloji alanında edindiği ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri mesleki alanlarda kullanabilmek

TYYC-4 - Biyolojinin kullanıldığı hemen her alanda, alanı ile ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütebilmek

TYYC-5 - Biyoloji alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgi ve becerilerini eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilmek, yenileyebilmek

##### **Bilişsel-Uygulamalı**

TYYC-3 - Biyoloji alanında edindiği ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri mesleki alanlarda kullanabilmek

#### **YETKİNLİKLER**

##### **Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği**

TYYC-4 - Biyolojinin kullanıldığı hemen her alanda, alanı ile ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütebilmek

##### **Öğrenme Yetkinliği**

TYYC-1 - Deney tasarlayıp veri toplayarak bilimsel yöntemlerle sonuçları incelemek ve yorumlamak

TYYC-2 - Lisans düzey yeterliliklerine dayalı olarak, biyoloji alanında ileri uygulamalara ilişkin bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirmek

TYYC-5 - Biyoloji alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgi ve becerilerini eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilmek, yenileyebilmek

##### **İletişim ve Sosyal Yetkinlik**

TYYC-6 -Ulusal ve uluslararası (İngilizce) akademik kaynakları etkin bir şekilde kullanabilmek ve bilgi birikimini güncel tutabilmek, yurtiçi ve yurtdışı meslektaşlarıyla rahat bir şekilde iletişim kurabilmek, periyodik litaretürü takip edebilmek, alanındaki ve alan dışındaki gruplara, yazılı, sözlü ve görsel olarak sistemli biçimde aktarımda bulunabilmek

##### **Alana Özgü Yetkinlik**

TYYC-1 - Deney tasarlayıp veri toplayarak bilimsel yöntemlerle sonuçları incelemek ve yorumlamak

TYYC-2 - Lisans düzey yeterliliklerine dayalı olarak, biyoloji alanında ileri uygulamalara ilişkin bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirmek

TYYC-3 - Biyoloji alanında edindiği ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri mesleki alanlarda kullanabilmek

TYYC-4 - Biyolojinin kullanıldığı hemen her alanda, alanı ile ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütebilmek

TYYC-5 - Biyoloji alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgi ve becerilerini eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilmek, yenileyebilmek

**Kanıtlar**

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akpdttdNQYougsgDMRLHcg!xGGx!!xGGx!&culture=tr-TR>

**Durum**

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

3.2-Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Öğrenci ders değerlendirme anketi ile öğrencilerin almış oldukları derslerin program çıktılarını ne derece sağladığı, dersin ne gibi becerileri kazandırdığı, içerik ve kapsamının yeterliliği ile ilgili bilgiler sorgulanmaktadır. Öğretim Üyesi Ders Değerlendirme Formu kullanılarak, Lisansüstü Programında yer alan tüm dersler için, hedeflenen öğrenme çıktıları ile kuvvetli ilişkili olan program çıktıları, ders tanıtım formları baz alınarak belirlenir. Bu program çıktılarının öğrenciler tarafından ne derecede kazanıldığı sınav, ödev, proje, vb. gibi ölçme araçları üzerinden değerlendirilir. Bu değerlendirme ile Lisansüstü Programının program çıktılarını ne ölçüde sağladığına ilişkin en önemli veri elde edilmiş olur. Böylece, öğrenci çalışmalarının esas alındığı sistematik bir ölçüm gerçekleştirilebilmektedir.

**Kanıtlar**

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akpdttdNQYougsgDMRLHcg!xGGx!!xGGx!&culture=tr-TR>

**Durum**

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

3.3-Programlar mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladıklarını kanıtlamalıdır.

Biyoloji Anabilim Dalında doktora eğitimini tamamlamak için; bir öğrenci Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin (ÇOMÜ) Lisansüstü Eğitim Yönetmeliğinin akademik ve yasal mevzuatı çerçevesinde ve Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) tarafından belirlenen süreçleri tamamlamış/sınavları başarmış olmalıdır. Bu doktora programında öğrenim gören öğrenciler, 21 yerel kredilik en az 7 ders almakla, 180 AKTS olarak 4.00 üzerinden en az 2.50 Genel Not Ortalamasına sahip olmakla, yeterlilik sınavını geçmekle, bir doktora tezi hazırlamak ve savunmakla, programlarında öngörülen tüm derslerden en az CB/S notu ile başarılı olmakla yükümlüdürler

**Kanıtlar**

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akpdttdNQYougsgDMRLHcg!xGGx!!xGGx!&culture=tr-TR>

**Durum**

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

## 4-SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

4.1-Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

Ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik güncellemeler yapılmaktadır.

### **Biyoloji Bölümü SWOT Analizi:**

Bölümümüzün eğitim, öğretim ve yönetim faaliyetleri farklı bakış açılarıyla incelenerek kuvvetli-zayıf yönleri, fırsatları ve tehditleri değerlendirilmiştir. Değerlendirme; eğitim-öğretim, araştırma faaliyetleri ve öğrenci ilişkileri ve altyapı gibi temel alanlar esas alınarak yapılmıştır.

### **Programın Güçlü Yönleri**

- Eğitim-öğretimi modern düzeyde yürütebilecek güçlü öğretim kadrosuna sahip olmamız,
- Toplum ihtiyaçlarına yönelik güncel dört yarıyılık bir öğretim planına sahip olması,
- Öğrencilere yönelik oryantasyon eğitimleri, mezunlarla kariyer günleri ve farklı alanlardaki dış paydaşlarla seminer, konferans gibi bilimsel faaliyetlerin gerçekleştirilmesi,
- Ulusal ve uluslararası yayınlar,
- Yürütülen projeler,
- Üniversitemiz içinde, diğer bölümlere lisans düzeyinde verilen destek,
- Mekan ve laboratuvar imkanları,
- Bilimsel araştırmalar için verilen çeşitli Araştırma Projelerinin Üniversitemizin Araştırma Fonu tarafından desteklenmesi,
- Bölümümüzün diğer bölümler ve üniversitelerle ortak çalışma yapabilmesi,
- Büyük merkez kütüphanemize kampüs içi ve dışı erişim olanağı ile geniş kapsamlı online kaynaklara ve veri tabanlarına anında erişim sağlaması,

### **Programın zayıf yönleri**

- Öğrenci laboratuvarlarının günümüz şartlarına uygun olarak yenilenememesi.
- Araştırma görevlisi kadrolarının yetersizliğinin ileride öğretim üyesi ihtiyacını karşılayamayacak olması,
- Teknik eleman eksikliği nedeniyle araştırma laboratuvarlarımızın ve cihazlarımızın yeterince kullanılamaması,
- Öğrenci ve araştırma laboratuvarlarının güvenlik önlemlerinin çok sayıdaki risk faktörlerine oranla yetersiz kalması,
- Laboratuvar bloğuna ait yangın merdiveninin bulunmaması,
- Öğrencilerin yeterince yabancı dil bilmemesi vb. sebeplerle Erasmus, Fulbright gibi programlara gerekli ilginin olmaması,
- İnternet destekli ve sanal gerçekliğin etkili kullanılmadığı eğitim sistemi,

### **FIRSATLAR**

- Fakültemiz ve bölümümüz eğitim-öğretim kalitesi ve mekansal konumu sayesinde bölgenin en prestijli üniversitelerinden biri haline gelmesi ve prestijinin artması
- Sağlık, biyoloji, genetik ve inovasyon gibi sektörlerin öneminin artması, Biyoloji bölümlerinin bu sektörlerle ekonomik ve toplumsal değer yaratacak işbirliğine yatkın araştırma ve geliştirme potansiyeli
- Fakültede bulunan disiplin çeşitliliğinin disiplinlerarası araştırma ve geliştirme faaliyetleri konusunda fırsat sunması
- Üniversitelere yönelik akreditasyon, eğitim ölçümlene ve toplam kalite yönetimi gibi uygulamaların talep ediliyor olması
- Erasmus+ kapsamında uluslararası kurumlar ile devam eden işbirlikleri bulunması
- Öğrencilerimizin mesleki bilgi ve görgülerini artıracakları gezi ve staj yapacakları endüstrilerin il genelinde fazla olması

- Biyoloji Bölümünün uluslararası öğrenci öğrenciler için ilgi odağı olması
- Gelişen teknoloji sayesinde bilgiye ulaşmadaki kolaylıklar

### **TEHDİTLER**

- Nitelikli idari personelin istihdam edilmesi ve kariyer planlaması önündeki zorluklar
- Orta öğretimde kalitenin düşmesi ve gelen öğrencilerin analitik/eleştirel düşünme becerilerinin gerilemesi, İngilizce bilgilerinin giderek azalması
- Lisans ve lisans üstü düzeyde kaliteli öğrencileri çeken üniversite sayısının artması

### **İYİLEŞTİRME TEDBİRLERİ**

- Eğitim-Öğretim kalitesini artırmak üzere öğretim üyesi ders yüklerinde iyileştirmeye gidilerek, öğretim elemanı sayısının artırılması
- Öğretim elemanlarının yetkinliklerinin ve araştırma performanslarının artırılmasına yönelik planlamaların yapılması
- Araştırma, yazışma, arşiv vb. alanlarda BT hizmetlerinin bütünleştirilmesi ve verilen idari hizmetin iyileştirilmesi
- Ders programlarında iyileştirmeler yapılması
- Laboratuvar ve dersliklerde fiziksel iyileştirmeler için planlama yapılması
- Ders değerlendirme ve memnuniyet anketleri sonucunda yapılan iyileştirmeler

### **Stratejik Hedefler**

Stratejik Hedef 1. Eğitim-Öğretim Kalitesini Artırmak

Stratejik Hedef 1.1. Bölümümüzün eğitim ve öğretim faaliyetleri, uluslararası düzeyde kabul gören sistemlere uygun hale getirilmesi

Stratejik Hedef 1.2. Nitelikli ve bilimsel olarak kendini geliştirmiş öğrenciler yetiştirmek

Stratejik Hedef 1.3. Doğa bilimi olan biyoloji anabilim dalı eğitim öğretiminde doğa gezilerinin desteklenmesi

Stratejik Hedef 2. Bölümümüzün altyapı sorunlarını gidermek

Stratejik Hedef 2.1. Derslik, laboratuvar ve ortak kullanım alanları gereken standartlara kavuşturulması

Stratejik Hedef 3. Araştırma geliştirme laboratuvarlarının imkanlarını geliştirmek

Stratejik Hedef 3.1. Araştırma Geliştirme laboratuvarlarının ihtiyaçları tanımlanarak projelendirilmesi yapılacaktır.

Stratejik Hedef 4. Bölümümüzdeki sosyal aktiviteleri geliştirmek

Stratejik Hedef 4.1. Öğretim elemanları ve öğrenciler arasındaki ilişkiler güçlendirilecektir.

Stratejik Hedef 5. Üniversitemizin Bilimsel Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Olmasına Katkı Sağlamak

Stratejik Hedef 5.1. Öğrenci ve Akademisyenlerin etkin araştırma yapabilme kapasitesinin artırılması ve teşvik edilmesi

Stratejik Hedef 5.2. Bilimsel araştırmalara verilen ekonomik olarak desteklerin artırılması

Stratejik Hedef 5.3. Katma değer yaratan bilimsel ve yenilikçi çıktılarının artırılması

Stratejik Hedef 6. Bilimsel Etkinliğinin ve Akademik Yayın Etkinliğinin Arttırılmasına Katkı Sunmak

Stratejik Hedef 6.1. Öğrencilerin bilimsel proje ve araştırma yapabilme yeteneğinin geliştirilmesi

Stratejik Hedef 6.2. Akademik personelin öğrenci ile uyumlu çalışma yetisinin artırılması

Stratejik Hedef 6.3. Bilimsel çalışmaların ekonomik olarak desteklenmesi

### **Kanıtlar**

<http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/>

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akkpdttdNQYousgDMRLHcglxGGx!!xGGx!&culture=tr-TR>

### **Durum**

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama



4.2-Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Biyoloji Anabilim Dalı Programı'nda program geliştirme önerileri tüm bölüm öğretim üyelerini kapsayan toplantılarda ele alınarak uygulamaya geçirilmiştir.

İyileştirme Süreci, Toplam Kalite Yönetiminin Planla, Uygula, Kontrol Et, Önlem Al (PUKÖ) döngüsünü esas almaktadır. Süreç iki ana çevrimden oluşmaktadır. Stratejik planda yer alan amaç ve hedeflerinin gerçekleştirilmesine ilişkin gelişmelerin belirli bir sıklıkla raporlanması ve ilgili taraflar ile kurum içi ve kurum dışı mercilerin değerlendirmesine sunulacaktır. İzleme raporları objektif olacaktır. İlerleme sağlanan alanlar yanında, ilerleme sağlanamayan konular da rapor edilecektir. Performans göstergeleri ile ilgili veriler düzenli olarak toplanacak ve değerlendirilecektir. Stratejik planlama sürecinde, izleme ve değerlendirme faaliyetleri sonucunda elde edilen bilgiler kullanılarak, stratejik plan gözden geçirilecek, hedeflenen ve ulaşılan sonuçlar karşılaştırılacaktır. İzleme ve değerlendirme faaliyetlerinin etkili olarak gerçekleştirilebilmesi, uygulama aşamasına geçmeden önce stratejik planda ortaya konulan hedeflerin nesnel ve ölçülebilir göstergeler ile ilişkilendirilecektir. Stratejik planın başarısının ölçülmesi ve değerlendirilmesi için amaca uygun veri ve istatistikleri temin edilecektir. Her bir hedefin izlenip değerlendirilebilmesi için ne tür verilere ihtiyaç duyulduğu, bunların ne şekilde temin edileceği, ihtiyaç duyulan veriler toplanmıyorsa nasıl ve ne sıklıkla kim tarafından temin edileceği, bu kapsamdaki kısıtların neler olacağı gibi hususlar incelenecek ve cevapları bulunacaktır.

Bölüm Stratejik planları kapsamında veriye dayalı oluşturulan program stratejileri

Strateji 1: Üniversitemizin bilimsel girişimci ve yenilikçi üniversite olmasına katkı sağlamak

Strateji 2: Eğitim ve öğretim kalitesini artırmaya yönelik katkı sağlamak

Strateji 3: Bilimsel etkinliğinin ve akademik yayın etkinliğinin artırılmasına katkı sunmak

Strateji 4: Programda gerçekleştirilen etkinlikler ve bilgilerin yer aldığı web sitesinin güncel tutulması

Strateji 5: Multidisipliner çalışmalarla kurumsal vizyonun sahiplenilmesi

Strateji 6: Öğretim üyelerinin ve öğrencilerin birbirleri ile etkin iletişim halinde olmalarını sağlamak

Strateji 7: Üniversite sanayi iş birliği protokolleri yapılması için çalışmalar yapılarak gerekli bağlantıları kurmak

Strateji 8: Öğretim üyelerinin ve öğrencilerin projelere katılımını teşvik etmek

Strateji 9: İnternet Destekli Öğretim uygulamalarını desteklemek

Strateji 10: Öğrencilerin, teknik gezi, kongre vb. etkinliklere katılımını daha fazla teşvik etmek

Strateji 11: Öğrenciler ve akademik personelin Fulbright, Erasmus, Farabi, TÜBİTAK, YÖK programları gibi değişim programları ile destekleyerek, gerekli imkanları sağlamak

Üniversitemiz genelinde ve Biyoloji Anabilim Dalımız bünyesinde kalite güvence sistemi yönetiminde PUKÖ Döngüsü yönetim sistemi, eğitim öğretim, araştırma, idari ve toplumsal katkı süreçlerinde kararlılıkla uygulanmaktadır. Buna göre faaliyetler ve iç denetim planlanır.

En az yılda bir kere olmak üzere yıllık faaliyet raporu hazırlanır ve iç denetim gerçekleştirilir.

“İç Denetim Prosedürü”nce öngörülmüş olup uygulanan KİDR’de (kalite güvencesi, eğitim, araştırma, yönetsel) süreçlerince iç değerlendirme sonucu kurumun iyileştirmeye açık alanları net bir biçimde belirlenmiştir. Belirlenen iyileştirmeye açık alanlar ile ilgili

uygulamalar takip edilmiş ve her yıl faaliyet raporu ve iç denetim raporu hazırlanmıştır. İlgili raporlar kurumun kendi kendini iyileştiren sisteminin göstergesi olmakla birlikte kurumun dış gözle değerlendirilmesine de yol göstericidir. Kurumumuz alt birimlerince vizyon, misyon ve hedeflerimize paralel olarak kurulan kalite yönetim süreçlerine, ayrıca birim bazında çeşitli iç ve dış değerlendirme uygulamalarına sahiptir. İç denetim sonuçları ve kalite ile ilgili diğer gündem maddeleri, “Kurullar ve Yönetimi Gözden Geçirme Prosedürü’ne” göre yönetimi gözden geçirme toplantısında dış denetim öncesi görüşülür. Gerekçeli ve terminli olmak üzere kararlar alınır. Dış denetim bağımsız denetçiler tarafından gerçekleştirilir. Dış denetçiler tarafından belirlenen uygunsuzluklar yönetimi gözden geçirme toplantısında gündeme getirilir. Bu sayede PUKÖ döngüsü kapsamında sürekli iyileştirme çalışmaları çerçevesinde kurumun hedeflerine ulaşması sağlanarak yeni hedefler ve yol haritaları belirlenerek uygulanır ve denetlenir. Hizmet kalitesini geliştirmek üzere tüm birimlerinde Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ), Bologna Süreci ile bazı birimlerinde Toplam Kalite Yönetimi kapsamında EFQM Modeli, Akreditasyon Standartları gibi çeşitli kalite yönetimi ve güvencesi yaklaşımlarını bütünleşik olarak uygulayarak iç ve dış paydaşlara hizmet üretmekte ve sunmaktadır. Bu amaçla hizmet içi eğitim toplantıları ve anketler yapılmaktadır. Kurumdaki liderler (Bölüm Başkanları ve Program Danışmanları), akademik personel ve idari personel ile kurumun amaçları ve hedefleri doğrultusunda hedef birliğini sağlamak amacıyla stratejik plan doğrultusunda belirlenen uygulamaları gerçekleştirmektedir. Bu amaçla da akademik ve idari personele kurum içi toplantılar ve memnuniyet anketleri yapılmaktadır. Ayrıca, bireyin örgüt içindeki davranışları ile ilgili normlar sağlayan ortak değer yargıları ve inançlar düzenini oluşturan Kurum Kültürü analizi de yapılmaktadır. Böylelikle sürekli iyileştirmede, üniversitenin planlama ve yönetim yaklaşımı akademiye uygun bir “PUKÖ” döngüsü ile desteklenmiş olur. Bu ilkeler, aşağıdakilerden oluşan döngüsel bir süreç içerisinde uygulanır: 1. Planlama: Yeni bir stratejik yön belirleme veya iç ve/veya dış bir değerlendirmeye dayalı olarak planlama, mevcut uygulamalarda önemli bir iyileştirme için yeniden planlama 2. Uygulama: Planın uygulanması ve sonuçların, önceden kararlaştırılan ölçütlere göre takip edilmesi, 3. Kontrol: Performansın ölçülmesi ve hedeflerle karşılaştırılarak analiz edilmesi, 4. Önlem: Değerlendirme sonuçlarına göre gerekli iyileştirmelerin yapılması ve uygulama sırasında iyi çalıştığı tespit edilen iyi uygulamalara sahip alanların korunması.

#### **Kanıtlar**

<http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/>

#### **Durum**

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

## **5-EĞİTİM PLANI**

5.1-Her programın program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı (müfredatı) olmalıdır. Eğitim planı bu ölçütte verilen ortak bileşenler ve disipline özgü bileşenleri içermelidir.

Biyoloji anabilim dalı eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim programı bulunmaktadır. Bu program bölüm sayfasında ve ÜBYS sistemi eğitim kataloğunda yer almaktadır.

#### **Kanıtlar**

<http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/egitim-programlari/egitim-programlari-r5.html>

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6196&culture=tr-TR>

<b>Durum</b>	<input type="checkbox"/> Uygulama Yok <input type="checkbox"/> Olgunlaşmamış Uygulama <input checked="" type="checkbox"/> Örnek Uygulama
--------------	--

5.2-Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Programımız öğretim elemanları tarafından uygulanan eğitim yöntemleri aşağıda maddeler halinde en yoğunundan en az kullanılanına doğru sırayla özetlenmiştir.

Yüzyüze Anlatım çoğunlukla öğretim elemanı tarafından yapılsa da zaman zaman konuyu öğrenci ile tartışarak, beyin fırtınası yaparak da yapılmaktadır. Ayrıca dönem dönem öğrencilere araştırma konuları verilip öğrenciler tarafından da bu konuların sınıfta anlatılması öğrenciye özgüven kazandırmak ve konuyu kavramasını sağlamak açısından yapılmaktadır. Anlaşılmayan konular öğretim elemanları tarafından tekrar edilmektedir.

Laboratuvar - Deney: Derslerde anlatılan konuların, daha iyi pekiştirilmesi için deneysel olarak uygulandığı çalışmalar yapılmaktadır.

Proje-Ödev: Derste anlatılan konuların öğrenci tarafından daha iyi anlaşılması amacıyla proje veya ödevler kullanılmaktadır. Proje ve ödevler ile öğrencinin öncelikle problemi tanınması, kavraması, gerekli literatürü tarayabilmesi ve konuyu çözme becerilerini geliştirmesi ve sunu/rapor hazırlayıp sunması amaçlanmaktadır.

Problem Çözme: Derste anlatılan konuları içerecek şekilde problemler öğretim elemanları tarafından hazırlanmakta ve bu problemleri çözerken izlenilecek yolun, kullanılacak yöntemlerin belirlenmesi ve sonuçların yorumlanmasına dayanmaktadır.

Alıştırma ve Uygulama: Derste verilen konunun problemler ile pekiştirilmesi amacıyla uygulamalar, konu anlatımı takiben ya da farklı bir zamanda ders esnasında yapılmaktadır. Uygulama soruları ders kitaplarından veya öğrencilere verilen başka kaynaklardan yararlanılarak yapılmaktadır.

Soru - cevap: Konu anlatımı esnasında veya sonrasında, uygulama esnasında veya sonrasında öğrencilerin sorularını yanıtlamak şeklinde uygulanmaktadır. Verilen ödevlerde de soru-cevap uygulaması yapılmaktadır.

#### **Kanıtlar**

<http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/egitim-programlari/egitim-programlari-r5.html>  
<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6196&culture=tr-TR>

<b>Durum</b>	<input type="checkbox"/> Uygulama Yok <input type="checkbox"/> Olgunlaşmamış Uygulama <input checked="" type="checkbox"/> Örnek Uygulama
--------------	--

5.3-Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Eğitim planı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği kapsamında Güz ve Bahar yarıyılları şeklinde uygulanmaktadır. Eğitim planında yer alan her ders öğretim planında yer alan haftalık konuları kapsayacak şekilde işlenmektedir. Yüksek lisans ders aşamasında Proje Yazımı ve Akademik Sunum Teknikleri dersini tüm öğrenciler zorunlu olarak almaktadır. Programımızdaki zorunlu ve seçmeli

derslerin genel bilgileri, öğrenim çıktıları, haftalık içerikleri, iş yükleri, ders değerlendirmesi, program ve öğrenme çıktıları ilişkileri her bir ders için ayrıntılı olarak eğitim kataloğunda yer almaktadır. Öğrencilerimiz ders almalarında, sorumlu oldukları lisansüstü eğitim planına uygun olarak zorunlu derslere, uzmanlaşmak istedikleri konulara yönelik olarak da seçimlik derslere program danışmanları tarafından yönlendirilmektedirler. Öğrenciler sorumlu oldukları lisansüstü eğitim planını ve derslerin içeriklerini Öğrenci Bilgi Sisteminden ve birim web sitesinden rahatça görebilmektedirler. Ayrıca ilgili program danışmanı bu bilgilerin çıktılarını her dönem öğrencilere dağıtmaktadır. Öğrenciler her yarıyıl başındaki kayıt dönemlerinde önce Öğrenci Bilgi Sisteminden kendileri ders seçimi yapmakta daha sonra kayıtları danışmanları tarafından kontrol edilerek onaylanmaktadır. Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına almak için öğrenci danışmanları yönlendirici olmanın yanı sıra denetçi olarak da büyük rol oynamaktadırlar. Öyle ki mezuniyet aşamasına gelmiş tüm öğrencilerin mezuniyet işlemleri, öğrenci danışmanları tarafından başlatılmaktadır. Mezun aşamasındaki öğrencilerin sorumlu oldukları eğitim planına uygun ders alıp almadıkları, mezuniyet koşullarını sağlayıp sağlamadıkları, öğrenci danışmanları ve mezuniyet komisyonu tarafından kontrol edilmektedir.

#### **Kanıtlar**

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?culture=tr-TR>

<http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/>

#### **Durum**

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

5.4-Eğitim Planı, En az bir yıllık ya da en az 32 kredi ya da en az 60 AKTS kredisi tutarında temel bilim eğitimi içermelidir.

Biyoloji Anabilim Dalında yüksek lisans eğitimini tamamlamak için; bir öğrenci Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinin (ÇOMÜ) Lisansüstü Eğitim Yönetmeliğinin akademik ve yasal mevzuatı çerçevesinde ve Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından belirlenen süreçleri tamamlamış/sınavları başarmış olmalıdır. Bu doktora programında öğrenim gören öğrenciler, 21 yerel kredilik en az 7 ders almakla, 180 AKTS alarak 4.00 üzerinden en az 2.50 Genel Not Ortalamasına sahip olmakla Yeterlilik sınavını geçmekle, Bir doktora tezi hazırlamak ve savunmakla, Programlarında öngörülen tüm derslerden en az CB/S notu ile başarılı olmakla yükümlüdürler.

#### **Kanıtlar**

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akpdttdNQYougsgDMRLHcg!xGGx!xGGx!&culture=tr-TR>

#### **Durum**

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

5.5-En az bir buçuk yıllık ya da en az 48 kredi ya da en az 90 AKTS kredisi tutarında temel (mühendislik, fen, sağlık vb.) bilimleri ve ilgili disipline uygun meslek eğitimi içermelidir.

Biyoloji Anabilim Dalında yüksek lisans eğitimini tamamlamak için; bir öğrenci Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinin (ÇOMÜ) Lisansüstü Eğitim Yönetmeliğinin akademik ve yasal mevzuatı çerçevesinde ve Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından belirlenen süreçleri

tamamlamış/sınavları başarmış olmalıdır. Bu doktora programında öğrenim gören öğrenciler, 21 yerel kredilik en az 7 ders almakla, 180 AKTS olarak 4.00 üzerinden en az 2.50 Genel Not Ortalamasına sahip olmakla Yeterlilik sınavını geçmekle, Bir doktora tezi hazırlamak ve savunmakla, Programlarında öngörülen tüm derslerden en az CB/S notu ile başarılı olmakla yükümlüdürler.

**Kanıtlar**

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akkpdttdNQYougsgDMRLHcg!xGGx!!xGGx!&culture=tr-TR>

**Durum**

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

5.6-Eğitim programının teknik içeriğini bütünleyen ve program amaçları doğrultusunda genel eğitim olmalıdır.

Program amaçları doğrultusunda eğitim programlarımız bulunmaktadır. Bu program içerisinde geniş seçmeli ders havuzu yer almakta ve öğrenciler uzmanlaşmak istedikleri alanlara yönelik ders seçimi yapabilmektedirler.

**Kanıtlar**

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akkpdttdNQYougsgDMRLHcg!xGGx!!xGGx!&culture=tr-TR>

**Durum**

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

5.7-Öğrenciler, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanacakları, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları içerecek bir ana uygulama/tasarım deneyimiyle, hazır hale getirilmelidir.

Öğrenciler, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanarak, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları uyguladıkları 30 AKTS değerindeki uzmanlık alan dersi ile uygulama deneyimlerini öğrenmektedirler.

**Kanıtlar**

<http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/imkanlar/laboratuvarlar-r13.html>

**Durum**

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

## 6-ÖĞRETİM KADROSU

6.1-Öğretim kadrosu, her biri yeterli düzeyde olmak üzere, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkiyi sürdürebilmeyi sağlayacak ve programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde sayıca yeterli olmalıdır.

Biyoloji Anabilim Dalı'nda 14 Profesör, 5 Doçent, 4 Dr. Öğr. Üyesi, 4 Araştırma Görevlisi Dr. olmak üzere toplam 27 akademik personel bulunmaktadır. Tüm öğretim elemanlarının anabilim dalları, dahili telefon numaraları, ofis numaraları ve görevleri bölüm web sayfasında

yer almaktadır. Öğretim elemanlarının güncel öz geçmişlerine bölüm sayfasından ve AVES sistemi üzerinden ulaşılabilir. Ayrıca ilgili görev tanımları da birim web sitemizde yayınlanmıştır. Anabilim dallarındaki öğretim elemanlarımıza yönelik bilgiler tablolarda verilmiştir.

Tablo 1. Programdaki Öğretim Elemanlarının Dağılımı

Akademik Ünvan	Yaş Grupları									
	<30		30-39		40-49		50-59			
	K	E	K	E	K	E	K	E		
Prof.					3	3	3	5		
Doç.			1		1	1	2			
Dr. Öğr. Üyesi					1	1	2			
Arş. Gör. Dr.			2		1	1				

#### Kanıtlar

<http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/akademik-kadro/akademik-kadro-r4.html>

#### Durum

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

6.2-Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Öğretim kadrosu nitelikleriyle ilgili detay bilgiler aşağıdaki tablolarda ve ekteki kanıtlarda ayrıntılı olarak sunulmuştur.

Tablo 2. Öğretim Kadrosunun 2024 Yılı Akademik Yayınlarına Yönelik İstatistikler

Akademik Ünvan Ad Soyad	Uluslararası/Ulusal Hakemli Dergi, Kongre, Sempozyum vb. Yayınlanan Makale, Bildiri Sayısı	Toplam Atıf Sayısı	Akademik Ders Kitabı ve Kitap Bölümleri
Prof. Dr. Cemal Varol TOK	4	128	
Prof. Dr. Bülent GÜNDÜZ	3	22	3
Prof. Dr. Şükran YALÇIN ÖZDİLEK	5	155	
Prof. Dr. Cüneyt AKI	3	54	
Prof. Dr. Sibel HAYRETDAG		30	
Prof. Dr. Murat TOSUNOĞLU	4	89	
Prof. Dr. Okan ACAR	3	25	

Prof. Dr. Herdem ASLAN	4	43	
Prof. Dr. Binnur MERİÇLİ YAPICI		21	
Prof. Dr. Hüseyin ERDOĞAN	1	48	
Prof. Dr. Çiğdem GÜL	5	63	
Prof. Dr. Nurcihan HACIOĞLU DOĞRU	8	54	3
Prof. Dr. Ersin KARABACAK	2	42	
Prof. Dr. Hüseyin ÇAKAN	2	49	
Doç. Dr. Nursen ÇÖRDÜK	3	21	
Doç. Dr. Esra KOÇUM	1	6	
Doç. Dr. Mert GÜRKAN	9	60	
Doç. Dr. Selin ERTÜRK GÜRKAN	3	34	
Doç. Dr. Üyesi Hanife AKYALÇIN	2		
Dr. Öğr. Üyesi Tülay TURGUT GENÇ	3	2	
Dr. Öğr. Üyesi Neslihan GÜLEÇ	10	48	
Dr. Öğr. Üyesi Kemal GÖKKAYA	1	26	
Dr. Öğr. Üyesi Tülay BİCAN SÜERDEM	6	8	
Araş. Gör. Dr. Berrak Damla YAĞAN			
Araş. Gör. Dr. Serhat KAYA	2	20	
Araş. Gör. Dr. Nihan AKINCI KENANOĞLU	3	7	
Araş. Gör. Dr. Aslıhan ÖZBİLEN	1	5	

Tablo 3. Öğretim Kadrosunun Tamamlanan veya Halen Devam Etmekte Olan Projeleri (2024 yılı)

Akademik Ünvan Ad Soyad	BAP, TÜBİTAK,GMKA, AB, BM vb. Proje Sayısı	Proje Kapsamında Görevi
Prof. Dr. Cemal Varol TOK	1	Danışman
Prof. Dr. Bülent GÜNDÜZ	1	Yürütücü
Prof. Dr. Şükran YALÇIN ÖZDİLEK	3	Yürütücü/Araştırmacı
Prof. Dr. Cüneyt AKI		
Prof. Dr. Sibel HAYRETDAG	2	Yürütücü/Araştırmacı
Prof. Dr. Murat TOSUNOĞLU	3	Yürütücü/Araştırmacı/ Danışman
Prof. Dr. Okan ACAR		
Prof. Dr. Herdem ASLAN	6	Yürütücü/Araştırmacı
Prof. Dr. Binnur MERİÇLİ YAPICI	3	Yürütücü

Prof. Dr. Hüseyin ERDOĞAN		
Prof. Dr. Çiğdem GÜL	3	Yürütücü/Araştırmacı
Prof. Dr. Nurcihan HACIOĞLU DOĞRU	3	Yürütücü/ Danışman
Prof. Dr.Ersin KARABACAK		
Prof. Dr.Hüseyin ÇAKAN		
Doç. Dr. Nurşen ÇÖRDÜK	4	Yürütücü
Doç. Dr. Esra KOÇUM	1	Danışman
Doç. Dr. Mert GÜRKAN	3	Yürütücü/Araştırmacı
Doç. Dr. Selin ERTÜRK GÜRKAN	4	Yürütücü/Araştırmacı
Doç. Dr. Hanife AKYALÇIN	1	Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Tülay TURGUT GENÇ	4	Yürütücü/Araştırmacı
Dr. Öğr. Üyesi Neslihan GÜLEÇ	4	Yürütücü/Araştırmacı/ Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Kemal GÖKKAYA	1	Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Tülay BİCAN SÜERDEM	5	Yürütücü/Araştırmacı/ Danışman
Araš. Gör. Dr. Berrak Damla YAĞAN	1	Araştırmacı
Araš. Gör. Dr. Serhat KAYA	2	Yürütücü/Araştırmacı
Araš. Gör. Dr. Nihan AKINCI KENANOĞLU	3	Yürütücü/Araştırmacı
Araš. Gör. Dr. Aslıhan ÖZBİLEN	2	Yürütücü/Araştırmacı
<b>Kanıtlar</b> <a href="https://avesis.comu.edu.tr/">https://avesis.comu.edu.tr/</a> <a href="https://akademik.yok.gov.tr/">https://akademik.yok.gov.tr/</a> <a href="https://app.webofknowledge.com/">https://app.webofknowledge.com/</a>		
<b>Durum</b>	<input type="checkbox"/> Uygulama Yok <input type="checkbox"/> Olgunlaşmamış Uygulama <input checked="" type="checkbox"/> Örnek Uygulama	

6.3-Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde öğretim üyesi atama ve yükseltme, "Öğretim Üyeliği Kadrolarına Atama ve Uygulama Esaslarına göre yapılır ve aşağıdaki web adresinde ayrıntıları verilmiştir.		
<b>Kanıtlar</b> <a href="http://personel.comu.edu.tr/mevzuatlar/akademik-kadro-atama-kriterleri.html">http://personel.comu.edu.tr/mevzuatlar/akademik-kadro-atama-kriterleri.html</a>		
<b>Durum</b>	<input type="checkbox"/> Uygulama Yok <input type="checkbox"/> Olgunlaşmamış Uygulama <input checked="" type="checkbox"/> Örnek Uygulama	



## 7-ALTYAPI

7.1-Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktıklarına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Anabilim Dalımızda ihtiyaçlarını karşılayacak sayıda sınıf mevcuttur. Bölümüzde 3 tane öğrenci laboratuvarı ve 17 tane araştırma laboratuvarı olmak üzere toplam 20 laboratuvar bulunmaktadır. Araştırma Laboratuvarları; Ekoloji Laboratuvarı, Hayvan Morfolojisi ve Anatomisi Laboratuvarı, Deniz Biyolojisi Araştırma Laboratuvarı, Temel ve Endüstriyel Mikrobiyoloji Araştırma Laboratuvarı, Bitki Doku Kültürü ve Genetiği Laboratuvarı, Fotonöroendokrin Laboratuvarı, Moleküler Zootaksonomi Laboratuvarı, Moleküler Toksikoloji Laboratuvarı, Bitki Fizyolojisi Araştırma Laboratuvarı, Maya Genetiği Laboratuvarı, Zooloji Araştırma Laboratuvarı, Fikoloji Araştırmaları Laboratuvarı, Vasküler Bitki Sistematiği ve Filogenisi Araştırma Laboratuvarı, Palinoloji Laboratuvarı, Su Ekolojisi Laboratuvarı, Coğrafi Ekoloji Laboratuvarı ve Böcek Fizyolojisi Laboratuvarı'dır.

Uygulamalı derslerde il içerisinde ve dışarısında çeşitli yerlere bilimsel amaçlı geziler ve araziler düzenlenmektedir. Bölümümüzde Saklı Bahçe içerisinde birçok bitki türü yetiştirilmekte ve Fauna Araştırma Laboratuvarı'nda birçok hayvan türü sergilenmektedir. Ayrıca bölümümüzde bitki örneklerinin saklandığı Çanakkale Botanik Bahçesi Herbaryumu (CBB), Deney Hayvanları Yetiştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi (Hamster-Gerbil Üretim Merkezi) ve Deniz Kaplumbağaları Uygulama ve Araştırma Merkezi bulunmaktadır.

### Kanıtlar

<http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/imkanlar/laboratuvarlar-r13.html>

<http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/imkanlar/bolum-imkanlari-r11.html>

<https://cbb.comu.edu.tr/>

<https://dekum.comu.edu.tr/>

### Durum

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

7.2-Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Bölümümüzde akademik toplantı, seminer, panel, bilimsel sunum ve lisanüstü sınavların yapıldığı projeksiyon ve bilgisayar donanımlı yaklaşık 40 kişi kapasiteli bir adet seminer dası bulunmaktadır.

Kampüs alanı içerisinde öğrencilerimizin ve çalışanlarımızın hijyenik koşullarda öğle ve akşam yemeklerini yiyebilecekleri bir adet yemekhane, bir adet kantin mevcuttur. Fakültemiz, Öğrenci Sosyal Etkinlik Merkezine (ÖSEM) en yakın binadır. Kampüs alanı içerisinde spor aktivitelerinin gerçekleştiği Spor Bilimleri Spor Salonu yer almaktadır. Bununla birlikte üniversite bünyesinde çok sayıda öğrenci kulüpleri yer almaktadır

### Kanıtlar

<https://sks.comu.edu.tr>

### Durum

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

7.3-Programlar öğrencilerine modern mühendislik araçlarını kullanmayı öğrenebilecekleri olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır.

Fakültemizde tüm öğrencilerin ve öğretim üyelerinin kullanımını için teknik donanıma sahip 3 adet bilgisayar laboratuvarı bulunmaktadır.	
<b>Kanıtlar</b> <a href="https://fen.comu.edu.tr/fiziki-imkanlar-r17.html">https://fen.comu.edu.tr/fiziki-imkanlar-r17.html</a>	
<b>Durum</b>	<input type="checkbox"/> Uygulama Yok <input type="checkbox"/> Olgunlaşmamış Uygulama <input checked="" type="checkbox"/> Örnek Uygulama

7.4-Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Öğrenci ve öğretim elemanlarımız Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi'nde yer alan 7/24 kütüphane hizmetlerinden, çalışma salonu ve odalarından, online hizmetlerinden faydalanabilmektedir. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi kütüphaneleri koleksiyonunda bulunmayan yayınların, kullanıcıların akademik bilgi ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla ülkemizdeki yurtiçi bilgi merkezleri ve kütüphanelerinden getirilmesi de "Kütüphaneler arası Ödünç" hizmeti ile mümkün olabilmektedir.	
<b>Kanıtlar</b> <a href="https://lib.comu.edu.tr/">https://lib.comu.edu.tr/</a>	
<b>Durum</b>	<input type="checkbox"/> Uygulama Yok <input type="checkbox"/> Olgunlaşmamış Uygulama <input checked="" type="checkbox"/> Örnek Uygulama

7.5-Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Yıllık olarak iş güvenliği uzmanlarınca laboratuvar ve dersliklerin güvenlik kontrolleri yapılmaktadır. Programımızın bulunduğu bina ve çevresinde 24 saat boyunca güvenlik personeli görev yapmaktadır. Mevcut güvenlik kameraları ile de binalarımız 24 saat gözetim altında tutulmaktadır. Programımızın bulunduğu binalarda, engelli öğrencilerin ve öğretim elemanlarının katlara ulaşmasını sağlayabilecek alt yapı vardır. Bunun yanı sıra binaların çevresindeki kaldırımlarda ve bina girişinde tekerlekli sandalye/araba geçişine olanak sağlayan rampalar bulunmaktadır.	
<b>Kanıtlar</b> <a href="https://sks.comu.edu.tr/">https://sks.comu.edu.tr/</a>	
<b>Durum</b>	<input type="checkbox"/> Uygulama Yok <input type="checkbox"/> Olgunlaşmamış Uygulama <input checked="" type="checkbox"/> Örnek Uygulama

## 8-KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1-Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

<p>Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin bütçesi, ilgili yasal düzenlemelere uygun olarak her yıl TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda üniversiteler için yapılan bütçe görüşmelerinin ardından belirlenmektedir. Ardından bu bütçe üniversitemizin Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'nca üniversitemiz birimleri arasında gerekli ihtiyaç ve talepler gözetilerek dağıtılmaktadır. Akademik ve idari ve destek hizmetleri sunan birimlerinde görev alan tüm personelin eğitim ve liyakatlerinin üstlendikleri görevlerle uyumunu sağlamak üzere hizmet içi eğitimler düzenlenmektedir.</p>	
<b>Kanıtlar</b> <a href="http://strateji.comu.edu.tr/">http://strateji.comu.edu.tr/</a>	
<b>Durum</b>	<input type="checkbox"/> Uygulama Yok <input type="checkbox"/> Olgunlaşmamış Uygulama <input checked="" type="checkbox"/> Örnek Uygulama

8.2-Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

<p>Devlet Üniversitesi'ne bağlı bir program olmamız nedeniyle bütçemiz kısıtlıdır. İnsan kaynaklarının yönetimi stratejileri kurumumuz personel daire başkanlığı ve strateji daire başkanlığı bünyesinde birimlerin oluşturdukları norm kadro sayılarına ve atama kriterlerine göre planlanmakta olup takibi rektörlüğümüz ve genel sekreterliğimizce yapılmaktadır. Program öğretim elemanlarının maaş ve ek ders ücretleri Fen Fakültesi bütçesinden, döner sermaye gelirleri ise Rektörlük Döner Sermaye bütçesinden karşılanmaktadır. Öğretim üyelerinin maaşları 657 sayılı devlet memuru kanunu ve 2547 sayılı kanunun akademik personel maaş ücretleri hesaplama usullerine bakılarak hesaplanmaktadır. Öğretim elemanlarının ek ders ücretleri 2547 nolu kanunun Ek Ders Usulü ve Esasları'na göre düzenlenmektedir. Öğretim elemanlarının mesleki gelişimlerini sürdürebilmeleri açısından, öğretim elemanlarının her yıl ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılara katılımı desteklenmektedir. Üniversitemizi temsilen Bilimsel Etkinliklere katılan akademik personelimize bildiri ile katılmak koşulu ile yılda bir kez ulusal ve bir kez uluslararası etkinlik katılım desteği sağlanır. Bildiri başına en fazla bir akademisyen destekten faydalanabilir. Ancak 14 Kasım 2014'te yürürlüğe giren Yükseköğretim Personel Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla birlikte Öğretim Üye ve Yardımcılarının maaşlarında olumlu bir iyileştirmeye gidilmiş olması ülkemizde nitelikli öğretim kadrosunu çekme ve devamlılığını sağlama noktasında önemli bir teşvik sağlamıştır. Öğretim elemanlarımız yaptıkları TÜBİTAK ve BAP projeleri kanalıyla da ek gelir ve teçhizat edinme imkanına sahiptir. Ayrıca program öğretim elemanlarının bazıları üniversitemizin Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) ile bazıları ise sanayi ortaklı projeler ile bilimsel çalışmalara katkıda bulunmaktadır. Ayrıca 14 Aralık 2015 tarihinde Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe giren Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği'ne dayanarak öğretim üyelerimiz proje, araştırma, yayın, tasarım, sergi, patent, atıflar, tebliğ ve almış olduğu akademik ödüller gibi akademik faaliyetleri için akademik teşvik ödeneği almaktadırlar. Düzenli olarak, Öğretim Üye ve Yardımcılarının istekleri doğrultusunda kütüphaneye kitap alımları gerçekleştirilmekte, üye</p>
--

olunan bilimsel veri tabanı sayısı arttırılarak bilimsel yayınlara ulaşım imkânları genişletilmektedir.

**Kanıtlar**

<https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2547.pdf>  
<http://personel.comu.edu.tr>  
<https://strateji.comu.edu.tr/personel-mevzuati.html>

**Durum**

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

8.3-Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

Bölümümüz öğretim elemanlarımızdan gelen talepler doğrultusunda alt yapı ile ilgili isteklerini yazılı olarak bildirir. Dekanlık ilgili ihtiyaç ve istekleri Rektörlük Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığına bildirerek bütçe imkanları dahilinde bölümlerin alt yapı istekleri giderilmeye çalışılmaktadır.

Ayrıca bölüm öğretim elemanları tarafından Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) birimine başvuru yapılarak laboratuvar teçhizatları alınabilmektedir. Bunun yanı sıra TÜBİTAK tarafından verilen proje destekleri ile de gerekli cihaz alımlarının yapılması hedeflenmektedir.

**Kanıtlar**

<https://strateji.comu.edu.tr/raporlar/mali-tablolar-r28.html>  
<http://arastirma.comu.edu.tr/>  
<https://www.tubitak.gov.tr/tr/destekler/akademik/>

**Durum**

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

8.4-Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Bölüm idari işlerine bakan bir sekreter bulunmaktadır. Ayrıca temizlik, güvenlik, tadilat işlerine bakan idari personeller bulunmaktadır.

**Kanıtlar**

<https://fen.comu.edu.tr/personel/idari-personel-r23.html>  
<https://lee.comu.edu.tr/kurumsal/idari-personel-gorev-dagilimi-r25.html>

**Durum**

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

## 9-ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

9.1-Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Üniversiteler, fakülteler, enstitüler, yüksekokullar ile bunları oluşturan bölümler, anabilim veya anasanat dalları ve bilim veya sanat dallarının kuruluş, yönetim ve görev esaslarını kapsayan yönetmelik bulunmaktadır. Üniversitemiz yönetim ve organizasyonunda 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu hükümlerini uygulamaktadır. Üniversitemizin yönetim organları Rektör, Üniversite Senatosu ve Üniversite Yönetim Kuruludur. Üniversitelerde Akademik Teşkilât Yönetmeliği kanıt olarak sunulmuştur.

**Kanıtlar**

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=10127&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>

**Durum**

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

## 10-PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

### 10.1-Programa Özgü Ölçütler sağlanmalıdır.

Bu doktora programında öğrenim gören öğrenciler, 21 yerel kredilik en az 7 ders almakla, 180 AKTS olarak 4.00 üzerinden en az 2.50 Genel Not Ortalamasına sahip olmakla Yeterlilik sınavını geçmekle, Bir doktora tezi hazırlamak ve savunmakla, Programlarında öngörülen tüm derslerden en az CB/S notu ile başarılı olmakla yükümlüdürler.

**Kanıtlar**

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=kgIREObG8P13HkgKMvltQ!xGGx!!xGGx!&culture=tr-TR>

**Durum**

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama

## SONUÇ

Üniversitemizin Kalite Güvencesi çalışmaları kapsamında programımız gerekli görülen tüm çalışmaları yerine getirmektedir. Bölümümüz personeli tarafından içselleşen kalite politikamız çerçevesinde tüm kararlar akademik kurul toplantılarında alınmakta, iç ve dış paydaşların önerileri doğrultusunda bölümün uygulamaları ve gelişimi kontrol edilmekte ve iyileştirmeler yapılmaktadır. Kalite politikamız kapsamında öğrencilerle ilgili tüm uygulamalar tanımlıdır ve yasal çerçevede yürütülmektedir. Öğrencilerle ilgili tüm süreçler yönetmelik ve yönergelerle göre yapılmaktadır. Derslere öğretim elemanlarının görevlendirilmesi, açılacak olan dersler gibi eğitim öğretim ile ilgili durumlar akademik kurul kararları ile belirlenmektedir. Yıllık olarak Bologna Eğitim-Öğretim Bilgi Paketi çalışmaları, yıllık faaliyet raporları ve iç kontrol raporları ilgili birim yöneticilerine sunulmaktadır. Ayrıca beş yılda bir stratejik plan hazırlanması gerekliliği görülmüş olup 2020-2025 yıllarını kapsayan stratejik planımız üniversitemizin yeni vizyonu kapsamında hazırlanacaktır. Programımızda sürekli bir akademik ve idari performans ölçüm, izleme ve değerlendirme mekanizması kurulmuştur. Bölüm performans göstergeleri ve değerlendirme anketleri yıllık olarak yenilenmektedir. İç ve dış paydaşlarımızla yılda en az iki kez toplantılar düzenlenmektedir. Mezun ilişkilerimiz daha sıkı hale getirilmeye çalışılmaktadır. İç ve dış paydaşların katılımını arttırmak amacıyla anket çalışmalarına ağırlık verilmeye çalışılmaktadır. Elde edilen tüm veriler ve içerikler Biyoloji Bölümü web sayfasında ayrıntılı olarak erişime açık halde olup tüm ilgililerle paylaşılmaktadır. Programımızda; araştırma görevlisi kadrolarının yetersizliğinin ileride öğretim üyesi ihtiyacını karşılayamayacak

olması, öğrenci laboratuvarlarının günümüz şartlarına uygun olarak yenilenememesi, teknik eleman eksikliği nedeniyle araştırma laboratuvarlarımızın ve cihazlarımızın yeterince kullanılmaması, öğrenci ve araştırma laboratuvarlarının güvenlik önlemlerinin çok sayıdaki risk faktörlerine oranla yetersiz kalması ve öğrencilerin yeterince yabancı dil bilmemesi vb. sebeplerle Erasmus, Fullbright gibi programlara gerekli ilginin olmaması eksiklikler görülmektedir. Bu eksiklikleri gidermek için çalışmalar sürmektedir. Programımızda 2024 yılında iç ve dış paydaşların katılımıyla ulusal ve uluslararası birçok etkinlik düzenlenmiştir. Sonuç olarak 2024 yılı yukarıda bahsetmiş olduğumuz tüm alanlarda etkin çalışmaların yapıldığı bir yıl olarak değerlendirilmiştir.

#### **Kanıtlar**

##### **Durum**

- Uygulama Yok  
 Olgunlaşmamış Uygulama  
 Örnek Uygulama